

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU
Braće Radića 2

Poslovni broj: 1 P-60/12-89

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
D J E L O M I Č N A P R E S U D A

Trgovački sud u Varaždinu, po sucu pojedincu Radovanu Raduki, u pravnoj stvari tužitelja GRAD VARAŽDIN, OIB: 13269011531, Varaždin, Trg kralja Tomislava 1, kojega zastupaju punomoćnici mr.sc. Marijan Petrić, odvjetnik u Varaždinu te odvjetnici u Odvjetničkom društvu Petrić i dr. j.t.d. u Varaždinu, Kolodvorska 13, protiv prvočuženika VARKOM d.d., OIB: 39048902955, Varaždin, Trg bana Jelačića 15, kojega zastupa punomoćnik Renato Keretić, odvjetnik u Varaždinu, Trakoščanska 16a i drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., OIB: 86546896316, Varaždin, Cehovska ulica 44/M, kojega zastupaju punomoćnice Maja Špoljarić i Romina Štaba, odvjetnice u Varaždinu te ostali odvjetnici iz Odvjetničkog društva Porobija i Špoljarić d.o.o. u Varaždinu, Kolodvorska 12, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, vrijednost predmeta spora: 125.601.600,00 kn, nakon glavne rasprave zaključene 8. svibnja 2014. u prisutnosti punomoćnika stranaka, 18. lipnja 2014.

p r e s u d i o j e

Utvrđuju se ništetnim:

- Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08, sklopljen 24. prosinca 2008. između prvočuženika VARKOM d.d., Varaždin i drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., Varaždin (tada T7 VIS d.o.o., Varaždin),
- Dodatak Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljen 12. svibnja 2009. između prvočuženika VARKOM d.d., Varaždin, drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., Varaždin (tada T7 VIS d.o.o., Varaždin) i tužitelja GRADA VARAŽDINA,
- Promemorija dogovora od 17.03.2010. sa sastanaka održanih 22.01.2010., 27.01.2010., 02.02.2010., 05.02.2010., 12.02.2010., 19.02.2010., 22.02.2010., 23.02.2010., 12.03.2010. i 17.03.2010., sklopljena između prvočuženika VARKOM d.d., Varaždin, drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., Varaždin (tada T7 VIS d.o.o., Varaždin) i tužitelja GRADA VARAŽDINA.

Obrazloženje

Tužitelj je u tužbi naveo da:

- je 24. prosinca 2008. između prvočuženika i drugotuženika sklopljen Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08 (dalje Ugovor 352/08 ili Ugovor),

- su u Ugovoru 352/08 stranke, kao razloge za sklapanje pravnog posla s drugotuženikom, navele potrebu hitne sanacije postojećeg privremenog odlagališta komunalnog otpada u Brezju, činjenicu da je nužno žurno ukloniti i zbrinuti privremeno uskladišteni i balirani komunalni otpad, zbrinuti sav daljnji otpad koji će nastajati do otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom, kao i činjenicu da drugotuženik posjeduje tehnologiju i potreban know how za interventno zbrinjavanje komunalnog otpada,
- je Ugovor suprotan Zakonu o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" broj 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, dalje ZKG) jer drugotuženik nema svojstvo ovlaštenika obavljanja komunalne djelatnosti iz čl. 4. st. 1. t. 1. do 4. ZKG-a, a Ugovor ne predstavlja ugovor o povjeravanju komunalnih poslova iz čl. 15. ZKG-a,
- je Ugovor suprotan Zakonu o javnoj nabavi ("Narodne novine" broj 110/07, 125/08, dalje ZJN) jer se postupak obvezne primjene ZJN mogao izbjegći samo putem izuzeća propisanog čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a pa je u Ugovoru navedeno niz neprimjerenih i neosnovanih razloga da se takvo izuzeće opravda razlozima hitnosti odnosno žurnosti, i to neposredno prije 1. siječnja 2009. kao dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZJN-a ("Narodne novine" broj 125/08) kojim je ukinuta mogućnost isključenja primjene ZJN-a pozivom na "Žurno sprječavanje nastanka štete",
- su stranke Ugovorom ugovorile potpuno neizvedive rokove za ispunjenje obveza drugotuženika, prema kojima je drugotuženik trebao najkasnije do 30. lipnja 2009. pripremiti lokaciju za prihvat komunalnog otpada, a najkasnije do 30. srpnja 2009. započeti sa zbrinjavanjem komunalnog otpada putem pokretnog postrojenja za mehaničko-biološku obradu,
- je Ugovor sklopljen s ciljem da se zloupotreboom odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a izbjegne provedba postupka sklapanja ugovora o javnoj nabavi i time pogoduje drugotuženiku na uštrb potencijalnih ponuditelja i Grada Varaždina,
- u cilju žurnog sprječavanja nastanka štete mogu biti poduzeti samo poslovi u neposrednoj vezi sa sprječavanjem nastanka štete, a u što svakako ne spadaju izgradnja cijelog projekta zbrinjavanja komunalnog otpada i zbrinjavanja otpada u naknadnom razdoblju,
- je Ugovor ništetan primjenom čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, dalje ZOO), odredaba ZKG-a, čl. 164. st. 8. ZJN-a i čl. 49. Ustava Republike Hrvatske kojim se jamči jednakopravni položaj na tržištu svim poduzetnicima,
- su 12. svibnja 2009. tužitelj, prvotuženik i drugotuženik potpisali I. Dodatak Ugovoru (dalje Dodatak I.),
- je Dodatkom I. određeno da će potpisnik Dodatka biti tužitelj jer se radi o djelatnosti od javnog interesa koju je Grad Varaždin svojom Odlukom o povjeravanju javnih ovlasti u području komunalne djelatnosti povjerio prvotuženiku, kao i zbog toga što su nekretnine na kojima se nalazi komunalni otpad u vlasništvu Grada Varaždina,
- je Dodatkom I. ugovorena cijena uvećana za pripadajući PDV, te su produljeni rokovi ispunjenja obveza drugotuženika uslijed nastupa okolnosti na koje stranke ne mogu utjecati, pa je drugotuženik bio dužan najkasnije do 28. veljače 2010. pripremiti lokaciju za prihvat komunalnog otpada i najkasnije do 30. travnja 2010. započeti sa zbrinjavanjem komunalnog otpada,
- je 17. ožujka 2010. izradena Promemorija dogovora sa sastanaka održanih 22.01.2010., 27.01.2010., 02.02.2010., 05.02.2010., 12.02.2010., 19.02.2010., 22.02.2010., 23.02.2010., 12.03.2010. i 17.03.2010. godine (dalje Promemorija),
- je tužitelj prvotuženiku s osnove Dodatka I. i Promemorije isplatio ukupan iznos od 9.173.209,55 kn.

9/12.89
Kao dokaze je priložio Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08 od 24. prosinca 2008. (listovi 8 do 14 spisa), I. Dodatak Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljen 12. svibnja 2009. (listovi 15 do 22 spisa), Promemoriju dogovora od 17. ožujka 2010. (listovi 23 do 27 spisa) te izvode iz poslovnih knjiga i uplatnice (listovi 28 do 36 spisa).

Prvotuženik je u odgovoru na tužbu naveo da se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu jer:

- tužitelj nema pravnog interesa za deklaratornu zaštitu,
- tužbu treba odbaciti budući da se njome traži utvrđenje činjenica, a ne prava ili pravnog odnosa s obzirom na to da tužitelj tužbenim zahtjevom obuhvaća točno određene pisane isprave, a ne pravni odnos,
- je tužba nerazumljiva,
- je tužitelj stranka ugovornog odnosa i prvotuženik je postupao po njegovom nalogu,
- ugovorni odnos nije nastao kršenjem odredaba ZJN-a, s čim u vezi u trenutku sklapanja Ugovora nije postojao vrijednosni limit za mogućnost primjene izuzeća iz čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a,
- je presudom Upravnog suda Republike Hrvatske odbijena tužba društva UNIVERZAL d.o.o., Varaždin, koju je to društvo podnijelo nakon što mu je žalbu odbacila Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave.

Drugotuženik je u odgovoru na tužbu naveo da:

- osporava navode tužbe i postavljeni tužbeni zahtjev u cijelosti,
- osporava vrijednost predmeta spora u iznosu od 9.173.209,55 kn jer bi ona u konkretnom slučaju morala iznositi najmanje 95.129.862,72 kn, a koji iznos predstavlja procijenjenu vrijednost nabave u smislu odredbe čl. 8. st. 2. t. 1. Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave („Narodne novine“ broj 13/08),
- tužitelj u tužbi nije priložio dokaze kojima se utvrđuju iznijete činjenice,
- je Gradsko vijeće Grada Varaždina na sjednici održanoj 15. rujna 2011. Zaključkom odlučilo da neće pokretati postupak pravne valjanosti Ugovora i Dodatka I.,
- je Ugovorom ugovoren postupak mehaničko-biološke obrade otpada što je postupak zbrinjavanja, točnije oporabe otpada, koji postupak nije komunalna djelatnost iz čl. 3. ZKG-a pa se taj Zakon uopće ne primjenjuje na sporni Ugovor,
- je prvotuženik u konkretnom slučaju objavio Odluku o početku postupka javne nabave za izuzeće od primjene zakona i ispoštovao odredbe čl. 5. st. 3. i čl. 13. st. 5. ZJN-a, pozvavši se na pravnu osnovu izuzeća i objavivši obavijest o početku postupka javne nabave s propisanim podacima,
- je tužitelj prešutio bitnu činjenicu da je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprava za inspekcijske poslove, Područna jedinica Varaždin još 3. srpnja 2007. donijelo rješenje kojim je bilo naređeno prvotuženiku uklanjanje privremeno uskladištenog komunalnog otpada iz skladišnog prostora na lokaciji Brezje, s rokom izvršenja rješenja od 30. rujna 2007., s tim da je navedeno rješenje doneseno na temelju provedenog inspekcijskog nadzora o kojemu je sastavljen zapisnik 18. travnja 2007.,
- su s osnove tog rješenja izvršena četiri inspekcijska nadzora radi kontrole izvršenja rješenja, 11. siječnja 2008., 22. siječnja 2010., 7. srpnja 2011. i 8. veljače 2012. godine, kojima je konstatirano da se na lokaciji Brezje i dalje nalazi balirani otpad, 8. veljače 2012. u količini 97.750 tona,

- je tužitelj prešutio i dopis Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 15. prosinca 2008. iz kojega također proizlazi izuzetno hitna potreba zbrinjavanja komunalnog otpada,

- je tužitelj prešutio i studiju koju je sačinio APO d.o.o. nazvanu "Prijedlog načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" iz koje također proizlazi potreba hitnog postupanja,

- tako dugo dok je neki Zakon na snazi isti treba neupitno poštovati i po njemu postupati, sve do zadnjeg dana njegovog važenja,

- je drugotuženik u trenutku sklapanja Ugovora imao sve potrebno za njegovu realizaciju,

- do izvršenja ugovorenog posla u prвobitno ugovorenim rokovima nije došlo zbog promjena okolnosti koje su bitno utjecale na mogućnost ispunjenja ugovornih obveza ugovornih strana, a ne zbog nesposobnosti drugotuženika kao ugovorne strane, koje su okolnosti detaljno opisane u Promemoriji, a, osim toga, ispunjenje obveza drugotuženika u roku je bilo uvjetovano i prethodnim ispunjenjem obveza tužitelja i prvotuženika u zadanim im rokovima, a oni su značajno kasnili u izvršenju preuzetih obveza,

- predmetni Ugovor nije protivan ni Ustavu Republike Hrvatske, ni ZOO-u, niti ZJN-u, dok se ZKG uopće ne primjenjuje u konkretnom slučaju,

- je drugotuženik ispunio svoju ugovornu obvezu 24. siječnja 2012., ishodivši dozvolu za gospodarenje otpadom te je MBO postrojenje kao tvornica EKOTIME MBO R+ pušteno u rad.

Predložio je izvesti dokaze saslušanjem svjedoka Miljenke Kliček, Ivana Čehoka, Vinka Mladine, Nikole Ružinskog, Davora Patafete i Damira Subašića. Kao dokaze je priložio Zaključak Gradskog vijeća Grada Varaždina od 2. rujna 2011. (list 70 spisa), Statut Grada Varaždina (listovi 71 do 86 spisa), Rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Područne jedinice Varaždin od 3. srpnja 2007. i pripadajući Zapisnik od 18. travnja 2007. (listovi 87 do 96 spisa), četiri zapisnika o obavljenim inspekcijskim nadzorima radi kontrole izvršenja Rješenja (listovi 97 do 121 spisa), optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka od 28. srpnja 2011. (listovi 122 i 123 spisa), dopis Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 15. prosinca 2008. (list 124 spisa), Zaključak Gradskog vijeća Grada Varaždina od 4. prosinca 2008. (listovi 125 do 127 spisa), "Prijedlog načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" društva APO d.o.o., Zagreb (listovi 128 do 135 spisa), Zaključak Gradskog vijeća Grada Varaždina od 18. prosinca 2008. (listovi 136 i 137 spisa), zemljишnoknjižne izvatke i mape (listovi 138 do 243 spisa), Zaključak Gradskog vijeća Grada Varaždina od 30. prosinca 2008. (list 244 spisa), Ugovor o neposrednom sudjelovanju Fonda u susfinanciranju zbrinjavanja baliranog otpada na lokaciji Brezje kod Grada Varaždina davanjem finansijske pomoći (listovi 245 do 248 spisa) i odgovor Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na predstavku od 7. listopada 2010. godine (listovi 249 do 252 spisa).

Tužitelj je u podnesku od 8. svibnja 2012., u bitnom, naveo da:

- je iz sadržaja Rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Područne jedinice Varaždin od 3. srpnja 2007. vidljivo da isto nije doneseno iz razloga prijetnje nastanka štete već iz razloga neudovoljenja tehničkim prepostavkama, a na što ukazuje i to da je inspektor, da je kod inspekcijskog nadzora utvrdio postojanje kakve prijetnje nastanka štete, imao na raspolaganju razne mjere predvidene tada važećim Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 82/94, 128/99) i novim Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07),

- su predloženi nacrt Ugovora, kojega je tadašnji direktor drugotuženika poslao u Grad 16. prosinca 2008., predstavnici Grada iz Odjela za komunalne poslove ocijenili neprihvatljivim i svoje mišljenje od 17. prosinca 2008. poslali tadašnjem gradonačelniku koji je njihove primjedbe odbio prihvati te je u konačnu verziju Ugovora, štoviše, naknadno uneseno niz dodatnih, za tužitelja nepovoljnih odredbi,

- je u trenutku slanja dopisa Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 15. prosinca 2008. posao zbrinjavanja otpada već bio dogovoren i Ugovor je više-manje bio spremjan za potpisivanje,

- bi savjesni ugovaratelji, da je šteta uistinu prijetila i da se išlo za time da se spriječi njezin nastanak, s ciljem žurnog sprječavanja štete, ugovorili brži i jeftiniji način rješavanja toga pitanja, npr. preseljenje bala iz Brezja na neku drugu lokaciju, izgradnju platoa, natkrivanje bala ili sličan postupak, s čim u vezi je posve nelogično izgradnju čitavog novog postrojenja opravdati razlogom žurnosti,

- u konkretnom slučaju treba primijeniti vrijednosni cenzus iz čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a,

- je drugotuženik bio nesposoban ugovorni partner,

- je Ugovor sklopljen protivno odredbama ZKG-a i Odluci Gradskog vijeća Grada Varaždina o skupljanju, skladištenju i obrađivanju komunalnog otpada ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj 5/02),

- je Dodatak I. ništetan i primjenom čl. 10.c st. 2. Zakona o postupku primopredaje vlasti („Narodne novine“ broj 94/04, 17/07).

Predložio je izvođenje dokaza vještačenjem utjecaja na okoliš i mogućnosti nastanka štete na deponiju u Brezju krajem 2008. godine, po vještaku za zaštitu okoliša, te saslušanje svjedoka Marijana Bakulića, Roberta Briškog, Antuna Mišanovića i Katarine Conar Brod. Kao dokaze je priložio službenu zabilješku sa sastanka održanog 21. listopada 2008. u Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (listovi 273 i 274 spisa), zapisnik sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 4. prosinca 2008. (listovi 277 do 279 i 401 do 404 spisa), Ugovore od 5. prosinca 2008. i 19. prosinca 2008. sklopljene između tužitelja i društva APO d.o.o., Zagreb (listovi 280 do 282 spisa), elektronsku poruku od 16. prosinca 2008. s nacrtom Ugovora (listovi 283 do 294 i 414 do 415 spisa), mišljenje Upravnog odjela za komunalni sustav Grada Varaždina od 17. prosinca 2008. (listovi 295 do 298 spisa), objavu od 29. prosinca 2008. (listovi 302 do 304 spisa), zapisnik sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 18. prosinca 2008. (listovi 305 do 311 spisa), zapisnik sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 23. travnja 2009. (listovi 312 do 314 spisa), Zaključak Gradskog poglavarstva Grada Varaždina od 14. svibnja 2009. s Ugovorom o kupoprodaji i zamjeni nekretnina od 15. svibnja 2009., zemljišnoknjižnim izvacima i elaboratom o procijenjenoj vrijednosti nekretnina od 15. travnja 2009. (listovi 315 do 374 spisa), privremenu dozvolu od 24. siječnja 2012. (listovi 378 do 389 spisa), drugostupanjsko rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode od 30. ožujka 2012. (listovi 390 do 394 spisa), dopise prvotuženika od 24. prosinca 2008. i 9. veljače 2010. (listovi 395 i 396 spisa), ponudu društva UNIVERZAL d.o.o., Varaždin od 19. svibnja 2009. (list 397 spisa), elektronske poruke (listovi 398 do 400 spisa), Odluku o komunalnim djelatnostima (listovi 405 do 407 spisa), Odluku o skupljanju, skladištenju i obrađivanju komunalnog otpada na području Grada Varaždina (listovi 408 do 411 spisa), Odluku o povjeravanju javnih ovlasti u području komunalnih djelatnosti (list 413 spisa), natječajnu dokumentaciju za izdavanje koncesije za interventnu obradu i zbrinjavanje komunalnog otpada s područja Grada Varaždina izrađenu od strane društva APO d.o.o., Zagreb u prosincu 2008. (listovi 416 do 451 spisa), Odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora od 9. travnja 2009. (listovi 452 i 453 spisa) te zapisnike sa sjednica Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održanih 29. siječnja 2009. i 2. travnja 2009. (listovi 454 do 457 spisa).

U podnesku od 9. svibnja 2012. tužitelj je, u bitnom, ponovio dio navoda iz podneska od 8. svibnja 2012. godine. Ponovno je priložio objavu od 29. prosinca 2008. godine (listovi 462 do 464 spisa).

U podnesku od 5. srpnja 2012. drugotuženik je, u bitnom, naveo da:

- se vrijednosni cenzus iz čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a ne primjenjuje na slučaj sprječavanja nastanka štete odnosno otklanjanja posljedica nastale štete zbog više sile, ali niti na slučaj sprječavanja drugih opasnosti do trenutka pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji,
- činjenica da je postojala potreba žurnog sprječavanja nastanka štete proizlazi i iz utvrđenja iz priloženog Elaborata o utjecaju na okoliš odloženog baliranog otpada na lokaciji "Brezje" Varaždin, sačinjenog po društву IPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., Zagreb,
- na navedenu činjenicu ukazuje i priloženi dopis zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Varaždina od 4. studenoga 2008.,
- je drugotuženik bio sposoban ugovorni partner, a da prvotuženik nije bio u mogućnosti realizirati predmetni pravni posao,
- se na konkretan slučaj ne primjenjuje ZKG već specijalni propisi, Zakon o otpadu i Pravilnik o gospodarenju otpadom,
- je sve potrebne faze MBO procesa mogao realizirati jedino drugotuženik,
- se zabrana sklapanja pravnih poslova sukladno čl. 10.c Zakona o postupku primopredaje vlasti ne odnosi na sklapanje pravnih poslova kojima se ispunjavaju ranije preuzete obveze i dovršetak ranije započetih poslova,
- je u potpunosti pogrešna i netočna tvrdnja da je sklapanjem Dodatka I tužitelj preuzeo na sebe obvezu isplate avansa u iznosu od 484.179,09 EUR-a,
- je Dodatkom I izvorna obveza prvotuženika iz čl. 7. st. 2. t. 1. Ugovora samo olakšana jer su rokovi za isplatu prolongirani.

Kao dokaze je priložio Elaborat društva IPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., Zagreb o utjecaju na okoliš odloženog baliranog otpada na lokaciji "Brezje" Varaždin iz rujna 2010. (listovi 493 do 545 spisa), Plan sanacije lokacije "Brezje" na području Grada Varaždina uklanjanjem i obradom baliranog otpada s procjenom troškova društva APO d.o.o., Zagreb iz prosinca 2008. (listovi 546 do 563 spisa), dopise Hrvatskih voda (listovi 546 do 568 spisa), očitovanje prvotuženika od 18. srpnja 2007. (listovi 569 i 570 spisa), zapisnik sa sjednice Nadzornog odbora prvotuženika održane 19. prosinca 2008. (listovi 571 do 577 spisa), dopise od 4. siječnja i 21. rujna 2007. (listovi 578 do 589 spisa), Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj i Plan gospodarenja otpadom Grada Varaždina te pripadajuću dokumentaciju (listovi 590 do 592 te 731 do 810 spisa), dopis zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Varaždina od 4. studenoga 2008. (list 593 spisa), ugovore i predugovore o kupoprodaji nekretnina te zemljišnoknjizne izvatke (listovi 594 do 629 spisa), ostalu dokumentaciju kojom je dokazivao da je drugotuženik u sporno vrijeme bio sposoban ugovorni partner (listovi 630 do 709 i 714 do 730 spisa) i mišljenje društva APO d.o.o., Zagreb od 28. prosinca 2009. godine (listovi 710 do 713 spisa).

U podnesku od 10. srpnja 2012. prvotuženik je osporio tužiteljeve navode iz podneska od 9. svibnja 2012., a u podnesku od 16. srpnja 2012. djelomično osporio i drugotuženikove navode iz podneska od 5. srpnja 2012. godine.

U podnesku od 24. srpnja 2012. tužitelj je obrazlagao alternativna rješenja u pogledu rješavanja problema odlagališta otpada u Brezju u sporno vrijeme, ustrajao s prijedlogom za izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka Marijana Bakulića i precizirao okolnosti i pitanja na

koja bi odgovor trebalo dati provođenje vještačenja utjecaja na okoliš i mogućnosti nastanka štete na deponiju u Brezju u prosincu 2008. godine (list 833 spisa). Predložio je i izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka Bože Majcena i Josipa Keretića, prvotuženikovih zaposlenika u pogonu za baliranje otpada u Brezju. Istaknuo je i da su u sporno vrijeme postojali drugi potencijalni ugovaratelji za posao zbrinjavanja komunalnog otpada. Precizirao je razloge ništetnosti spornih pravnih poslova (list 838 spisa). Kao dokaze je priložio tužbu u predmetu ovoga suda broj P-101/12 (listovi 839 do 845 spisa), stručni članak Glorije Raguž (listovi 847 do 849 spisa), ponude i pisma namjere (listovi 851 do 859 te 944 i 945 spisa), zapisnik sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 4. prosinca 2008. i pripadajući zaključak (listovi 860 do 867 spisa i 873 do 875 spisa), zapisnik sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 17. veljače 2009. (listovi 868 do 872 spisa), nalaz kakvoće vode Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije kod baliranog smeća u Brezju od 23. rujna 2010. s pripadajućim ispravama (listovi 876 do 943 spisa), tumačenje zamjenice ministra gospodarstva od 21. lipnja 2012. (list 946 spisa), tumačenje pomoćnika ministra graditeljstva i prostornog uredenja od 4. srpnja 2012. (list 947 spisa) i mišljenje Više inspektorice zaštite okoliša Miljenke Kliček od 1. listopada 2009. godine (listovi 948 i 949 spisa).

Podneskom od 23. kolovoza 2012. drugotuženik je odgovorio na tužiteljeve navode iz podneska od 24. srpnja 2012. godine. Kao dokaze je priložio medijske članke (listovi 963 do 972 spisa), Promemoriju sastanka održanog 25. srpnja 2007. u Gradskoj vijećnici (listovi 973 i 974 spisa), studiju Ramboll "Nabava pogona za zbrinjavanje komunalnog otpada u Varaždinu" iz lipnja 2008. (listovi 975 do 979 spisa), prijepis tonske snimke dijela sjednica Županijske skupštine Varaždinske županije održanih 10. i 31. ožujka 2008. (listovi 980 do 996 spisa), zapisnike sa sjednica Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održanih 18. rujna i 18. prosinca 2008. (listovi 997 do 1032 spisa), Ugovor o izradi plana gospodarenja otpadom od 31. ožujka 2008., sklopljen između tužitelja i APO d.o.o., Zagreb (listovi 1035 do 1037 spisa), Ugovor o izradi elaborata o načinu interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada od 5. prosinca 2008., sklopljen između tužitelja i APO d.o.o., Zagreb (listovi 1038 do 1040 spisa), odluku Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost od 9. travnja 2010. (listovi 1041 i 1042 spisa), Sporazum o preuzimanju otpada s područja Grada Varaždina (listovi 1043 do 1045 spisa) i odluke Gradskog vijeća Grada Varaždina (listovi 1046 do 1051 spisa).

Podneskom od 10. rujna 2012. prvotuženik se očitovao na podneske tužitelja i drugotuženika.

Podneskom od 14. rujna 2012. tužitelj se očitovao na podnesak drugotuženika od 23. kolovoza 2012. godine. Priložio je zapisnik od 20. kolovoza 2012. iz predmeta ovoga suda broj P-101/12 (listovi 1069 do 1073 spisa), presudu Prekršajnog suda u Varaždinu od 7. srpnja 2011. (listovi 1074 do 1088 spisa), zapisnik sa sastanka Upravnog odjela za komunalni sustav, urbanizam i zaštitu okoline Grada Varaždina od 16. listopada 2009. (listovi 1089 do 1091 spisa), drugostupanjska rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode te Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (listovi 1092 do 1101 spisa) te stručne članke dr.sc. Daria Đerde i Dragice Kemeter (listovi 1102 do 1108 spisa).

Dana 17. rujna 2012. ovaj sud je održao ročište glavne rasprave na kojem je odlučio izvesti dokaz saslušanjem svjedoka Ivana Čehoka i Davora Patafte. Tužitelj je na tom ročištu

predložio izvođenje brojnih, u zapisniku s tog ročišta navedenih dokaza saslušanjem svjedoka i pribavljanjem isprava i podataka (listovi 1109 i 1110 spisa).

Na ročištu glavne rasprave održanom pred ovim sudom 10. i 11. listopada 2012. izведен je dokaz saslušanjem svjedoka Ivana Čehoka. Tužitelj je priložio isprave naznačene u zapisnicima s tog ročišta (listovi 1111 i 1151 spisa) na listovima 1116 do 1142 te 1153 do 1202 spisa.

Podneskom od 25. veljače 2013. tužitelj je postavio podredni tužbeni zahtjev radi isplate protiv drugotuženika te pritom priložio rješenje Županijskog suda u Zagrebu broj KOV-US-60/12 od 6. prosinca 2012. s potvrđenom optužnicom (listovi 1216 do 1410 spisa). Priložio je i Zaključke Grada Varaždina od 14. i 28. listopada 2010. (listovi 1411 do 1416 spisa) te dopunu nalaza i mišljenja vještaka Ksenije Špoljarić od 1. kolovoza 2011. s prilozima (listovi 1417 do 1448 spisa).

Podneskom od 1. ožujka 2013. drugotužnik se očitovao na tužiteljev podnesak od 25. veljače 2013. godine. Usprotivio se preinaci tužbe i iznio određene dodatne navode. Priložio je procjenu društva Hilson Moran Partnership Ltd. od 21. lipnja 2006. (listovi 1464 i 1465 spisa), referentnu listu APO d.o.o., Zagreb (listovi 1466 do 1478 spisa), mišljenje pročelnika Upravnog odjela za komunalni sustav Grada Varaždina od 11. listopada 2010. (listovi 1479 do 1471 spisa) te dopise državnog tajnika Ministarstva zaštite okoliša Nikole Ružinskog i direktora Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Vinka Mladinea (listovi 1484 i 1485 spisa).

Podneskom od 4. ožujka 2013. prvotuženik se očitovao na tužiteljev podnesak od 25. veljače 2013. godine.

Na ročištu glavne rasprave održanom pred ovim sudom 5. ožujka 2013. sud je pročitao zapisnik o izvođenju dokaza saslušanjem svjedoka Ivana Čehoka i odlučio izvesti, od strane tužitelja predloženi, dokaz vještačenjem po vještaku za zaštitu okoliša, o čemu je naknadno i sastavio pisano rješenje (listovi 1497 i 1498 odnosno 1721 i 1722 spisa). Tužitelj je priložio isprave na listovima 1491 do 1496 spisa.

Drugotužnik je podnio podnesak i 22. ožujka 2013. kojim se očitovao na rješenje ovoga suda od 8. ožujka 2013. godine. Dodatno je istaknuo da činjenica jesu li postojali uvjeti za primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a ne može biti predmet sudskog postupka već jedino i isključivo predmet eventualno pokrenutog upravnog postupka pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave, odnosno upravnog spora pred Upravnim sudom. Priložio je zastupničko pitanje Nikole Vuljanića (listovi 1507 i 1508 spisa), medejske članke (listovi 1509 do 1511 spisa), prijedlog zaključka Gradskog vijeća Grada Varaždina iz studenoga 2012. (list 1512 spisa) i skraćeni zapisnik sa sjednice Gradskog vijeća Grada Varaždina održane 15. studenoga 2012. godine (listovi 1513 do 1531 spisa).

Prvotuženik se očitovao na navedeno rješenje o izvođenju dokaza vještačenjem ovoga suda 25. ožujka 2013., a tužitelj 26. ožujka 2013. godine. Prvotuženik je priložio rješenja Ministarstva zaštite okoliša od 3. srpnja i 14. studenoga 2007., zapisnik inspektorice zaštite okoliša od 11. siječnja 2008. i optužni prijedlog od 28. srpnja 2011. godine (listovi 1541 do 1555 spisa). Tužitelj je priložio Studiju utjecaja na okoliš SPP d.o.o., Varaždin iz srpnja 2005. s prilozima (listovi 1562 do 1678 spisa), zapisnike o ispitivanju svjedoka Marijana Cesarca,

Josipa Keretića, Bože Majcena i Josipe Blažević-Perušić (listovi 1679 do 1692 spisa), te obavijest o namjeri davanja koncesije od 28. rujna 2012. i ponudbene listove na listovima 1693 do 1710 spisa.

Drugotuženik je podnio podnesak i 9. travnja 2013. s priloženim DVD-om, a tužitelj i 22. travnja 2013. godine s ispravama na listovima 1739 do 1756 spisa. Tužitelj je priložio i rezultate ispitivanja podzemnih voda iz ožujka 2013. godine uz list 1761 spisa. Sudski vještak je 22. travnja 2013. preuzeo spis u rad.

Drugotuženik je podnio podnesak i 17. svibnja 2013. s priloženim ispravama na listovima 1775 do 1813 spisa, žalbom, rješenjima, tužbom, stručnim člankom mr.sc. Stanke Pejaković, obavijesti o početku postupka javne nabave, te Stručnim mišljenjem o potencijalu ugrožavanja čovjeka i okoliša od 18. rujna 2012. izrađenim od strane vještaka Karla Harathera i priloženim uz list 1814 spisa, ispravama priloženim na listovima 1816 do 1823 spisa, i to ispitnim izvještajima i dopisom Grada Varaždina od 13. travnja 2012., Stručnim mišljenjem o tehničkoj opremi postrojenja i primjerenosti cijene od 4. listopada 2012. izrađenim od strane vještaka Karla Harathera i priloženim uz list 1824 spisa, te ispravama na listovima 1826 do 1890 spisa, dopisima Biotehnološkog parka Varaždin d.o.o., Zagreb tadašnjem gradonačelniku Varaždina od 1. prosinca 2006., 26. siječnja 2007., 31. kolovoza 2007., 21. rujna 2007., 9. studenoga 2007., 4. veljače 2008., 11. veljače 2008., 17. travnja 2008. i 3. ožujka 2009., zapisnikom sa sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 23. travnja 2009., Promemorijom od 25. srpnja 2007., dopisom Varkoma d.d., Varaždin od 2. ožujka 2004. i ostalima ispravama iz 2012. godine.

Prvotuženik je podnio podnesak 20. svibnja 2013., uz koji je priložio dopise Varkoma d.d., Varaždin od 8. travnja, 5. svibnja i 8. lipnja 2010., dopise upućene prvotuženiku 5. i 24. rujna 2003. te 3. i 10. svibnja 2010., zapisnike od 18. svibnja i 16. lipnja 2010., Zaključke od 4. srpnja, 4. rujna i 22. listopada 2003., 2. veljače, 12. veljače i 17. veljače 2004., 13. lipnja 2006. i 18. prosinca 2008., Promemorije od 12. rujna i 18. studenoga 2005., suglasnost prvotuženika od 24. prosinca 2008. te tužbu od 12. prosinca 2009. i presudu od 3. veljače 2011. godine.

Nalaz i mišljenje imenovanog sudskog vještaka za zaštitu okoliša i održivi razvoj, istraživanje i proizvodnju nafte i plina Ratka Đorđevića od 16. prosinca 2013. je priložen na listovima 1957 do 1983 spisa.

Tužitelj se očitovao na nalaz i mišljenje vještaka podneskom od 27. veljače 2014. godine. Priložio je nalaz i mišljenje vještaka dr.sc. Gorana Kniewalda od 3. prosinca 2010. s prilozima (listovi 1993 do 2050 spisa), te vještačke nalaze s preporukama za postupanje sveuč. prof. Rolanda Pombergera iz prosinca 2013. godine naslovljene "Skladište bala Varaždin – podzemne vode & tlo" (listovi 2165 do 2281 spisa), "Skladište bala Varaždin – opasnost od požara odnosno samozapaljenja" (listovi 2353 do 2423 spisa), "Skladište bala Varaždin – eksplozija metana" (listovi 2492 do 2559 spisa) i "Skladište bala Varaždin – zaštita okolišnog medija – zrak" (listovi 2673 do 2788 spisa).

Drugotuženik se očitovao na nalaz i mišljenje vještaka podneskom od 7. ožujka 2014., u kojemu je podnio i zahtjev za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića. Priložio je isprave na listovima 2819 do 2891 spisa, elektronsku poštu, reference društva u vlasništvu sudskog

vještaka Ratka Đorđevića, zapisnik o glavnoj raspravi održanoj 5. srpnja 2012. na Prekršajnom sudu u Varaždinu, fotografije i medijske članke.

Tužitelj je podnio podnesak i 17. ožujka 2014. i priložio isprave na listovima 2896 do 2901 spisa, sudsku praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske i popis vještaka za zaštitu okoliša, a drugotuženik je podnio podnesak i 28. ožujka 2014. i priložio isprave na listovima 2913 do 2991 spisa kojima je dokazivao povezanost Dalibora Ivaniša, bivšeg zaposlenika povezanog društva drugotuženika PATTING d.o.o., Varaždin i drugotuženika, očitovanja vještaka Karla Harathera na način i mišljenje vještaka Ratka Đorđevića (listovi 2992 do 3048 i na stručno mišljenje vještaka Rolanda Pombergera (listovi 3103 do 3107 spisa), te ostale isprave priložene na listovima 3112 do 3129 spisa.

Sudski vještak je podnio pisana očitovanja 2. i 3. travnja 2014. godine (listovi 3130 do 3132 te 3174 i 3175 spisa).

Tužitelj je podnio podnesak i 3. travnja 2014. te priložio isprave na listovima 3139 do 3173 spisa, ponajprije očitovanja vještaka Rolanda Pombergera na sva izvješća (listovi 3157 do 3173 spisa).

Prvotuženik je podnio podnesak 7. travnja 2014. godine.

Na ročištu glavne rasprave održanom pred ovim sudom 8. travnja 2014. sud je odredio vrijednost predmeta spora, dopustio preinaku tužbe i odbio drugotuženikov zahtjev za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića te izveo dokaz usmenim saslušanjem sudskog vještaka Ratka Đorđevića. Drugotuženik je priložio fotografije na listovima 3187 do 3191 spisa, a prvotuženik Zaključak gradonačelnika Grada Varaždina od 4. ožujka 2010. na listu 3193 spisa.

Drugotuženik je podnio podnesak i 29. travnja 2014. s ispravama naznačenim na desetoj i dvadeset i prvoj stranici podneska odnosno na listovima 3205 i 3216 spisa te priloženima na listovima 3218 do 3502 spisa.

Na ročištu glavne rasprave održanom pred ovim sudom 8. svibnja 2014. punomoćnik tužitelja je osporio sve tvrdnje, zaključke i mišljenja koje drugotuženik iznosi u podnesku od 29. travnja 2014. godine te se protivio svim iznijetim dokaznim prijedlozima, a naročito prijedlogu za provođenje novog vještačenja. Tužitelj je smatrao da drugotuženik nije doveo u pitanje zaključke vještaka ni na ročištu od 8. travnja niti u posljednjem podnesku. Naime, drugotuženik svoje protivljenje zaključcima vještaka nalazi u njegovom očitovanju o tome je li isti na licu mjesta bio jednom ili dva puta, jesu li bale posložene u 8 ili 10 redova, u činjenici da je vještak raspolaže s podacima o padalinama u Zagrebu i Mariboru, a ne u Varaždinu, pitanju da li se zrak iz bala isisava ili istiskuje i sličnim pitanjima. Niti jedna od navedenih primjedaba ne može se smatrati ozbiljnom kritikom na rad vještaka jer iste nisu od utjecaja na kvalitetu prezentiranog mišljenja niti su u uzročno posljedičnoj vezi sa zaključcima vještaka. Dapače, drugotuženik svoje primjedbe uopće ni ne pokušava dovesti u uzročnu posljedičnu vezu s mišljenjima već ih samo paušalno iznosi. Tužitelj je naglasio da prije sklapanja ugovora nije provedeno vještačenje utjecaja na okoliš koje bi utvrdilo postojanje ikakvog vida onečišćenja, dapače, svi nalazi, isprave i izjave sastavljene odnosno dane pred sklapanje ugovora upućuju na to da zagadenja nije bilo. Tužitelj je pri tome posebno uputio na izjave tadašnjeg gradonačelnika Ivana Čehoka sa sjednica Gradskog

poglavarstva od 18.9. i 4.12.2008. godine. Nadalje, posebno se manjkavom pokazuje kritika mišljenja vještaka u pogledu drugog pitanja postavljenog od strane suda tj. bi li nabava predvidena ugovorom mogla žurno rješiti eventualnu opasnost. Naime, drugotuženik niti osporava vještakov zaključak da MBO nije žurno rješenje već samo navodi da je MBO postupak predviđen hrvatskom regulativom. Nadalje, tužitelj je istaknuo da ispravnost svih zaključaka vještaka Đorđevića potvrđuju i nalaz i mišljenje vještaka Kniewalda i profesora Pomergera, a koje nalaze je tužitelj u spis dostavio tek nakon što je vještak Đorđević izradio svoj nalaz, slijedom čega isti nisu mogli djelovati sugestivno na utvrđenja i zaključke vještaka Đorđevića. Slijedom svega iznijetog, tužitelj je smatrao da je provođenje novog vještačenja suvišno imajući u vidu da je postojeći vještački nalaz razjasnio stručna pitanja koja su nužna sudu za primjenu prava točnije ocjenu jesu li u prosincu 2008. godine bile ispunjene pretpostavke propisane člankom 5. stavak 1. točka 15. ZJN-a. Citirao je izjavu Ivana Čehoka sa 99. sjednice Poglavarstva Grada Varaždina od 18. rujna 2008. godine na stranici 9 te izjavu Ivana Čehoka sa 109. sjednice Poglavarstva Grada Varaždina od 4. prosinca 2008. godine na stranicama 15 i 16.

Prvotuženik se očitovao na zaprimljeni podnesak drugotuženika od 30. travnja 2014. godine te iskazao glede točke 9. podneska da prvotuženik nikada nije ni na koji način osporavao postupovnopravnu i materijalnopravnu poziciju drugotuženika u ovome postupku. Prvotuženik je samo priznanjem tužbenog zahtjeva jasno iskazao volju Uprave koja ni u uz najbolje namjere nije uspjela pronaći u potpisanim ugovorom, anexu te ostalim osporenim dokumentima niti jedan element koji bi opravdao s poslovne strane, s pravne strane, s moralne strane ugovornu ulogu koju je preuzeo prvotuženik ulazeći u navedeni pravni posao. Činjenica je da je upravo dostavom sudske prakse od strane drugotuženika potvrđeno pravo prvotuženika da u ovoj specifičnoj postupovnoj istuciji jasno i razgovijetno iznese svoj stav kao neovisne pravne osobe i pravnog subjekta u ovome postupku te stoga nikako ne može opstati tvrdnja punomoćnika drugotuženika da je takvo raspolaganje nedozvoljeno. Glede ostalih navoda drugotuženika, prvotuženik je izjavio da je primio opsežan stručni materijal te da pohvaljuje napor stručnjaka i prevoditelja, ali upravo dostavljeni materijal od strane drugotuženika ni na koji način ne osporava niti jednu tvrdnju vještaka Đorđevića iznesenu u njegovom vještačkom nalazu i mišljenju, kao i na ročištu od 8. travnja ove godine. Naime, svi dostavljeni stručni materijali predstavljaju ogroman skup teorijskih i načelnih pokazatelja, prijedloga rješenja, ali glede pravne relevantnosti u ovome sporu u ničemu ne doprinose potvrdi stava drugotuženika. Glede dokaznih prijedloga drugotuženika prvotuženik se protivio izvođenju ovih dokaza saslušanjem predloženih svjedoka iz razloga ekonomičnosti i bojazni daljnjih odgovlačenja ovog postupka s obzirom da je u konkretnome slučaju riječ o poslovno pravnom odnosu sklopljenom u pisanim oblicima, poduprijetom odgovarajućom stručnom podlogom koja je nastala čak u vrijeme vođenja ovog postupka. Stoga saslušanjem ovih svjedoka ovaj sud ne može dobiti nove i relevantne činjenice odlučne za ovaj postupak, a da iste eventualno već nisu više puta u pisanim oblicima iznesene u pisanoj dokumentaciji koja se nalazi u ovome spisu kao dokaz. Odluku o saslušanju prepustio je судu, ali ukoliko суд odluči saslušati predložene svjedoke prvotuženik ima spremna pitanja za sve predložene svjedoke na koji isti jednostavno neće moći dati logičke argumentirane odgovore koji bi išli u korist drugotuženiku.

Drugotuženik je ostao u cijelosti kod odgovora na tužbu, svih tvrdnji i navoda kao i dokaznih prijedloga iznijetih kako u podnescima dostavljenim sudu i tužitelju i prvotuženiku tako i tvrdnji i prijedloga iznijetih tijekom održanih rasprava. Što se pak tiče današnjeg očitovanja tužitelja i prvotuženika na podnesak drugotuženika od 29. travnja 2014. godine

istaknuo je da se protivi iznijetim navodima, zaključcima i mišljenjima tužitelja i prvočuženika s obzirom da fragmentarno citiraju i upućuju na dokaze koji su predani u spis, a na osnovu citiranja samo onih dokaza koji idu u prilog, naravno da se ne može stvoriti zaključak o osnovanosti odnosno neosnovanosti postavljenog zahtjeva tužitelja. Što se tiče citiranja diskusije Ivana Čehoka na 99. i 109. sjednici Gradskog poglavarstva tijekom 2008. godine, istaknuo je da je tek nakon toga angažirana tvrtka APO koja je utvrdila hitnost postupanja u konkretnom slučaju, a na činjenicu da se radilo o hitnom postupanju, u konačnici upućuju i tonske snimke 21. sjednice Županijske skupštine Varaždinske županije održane tijekom ožujka 2008. godine te izjave tadašnjeg župana Čačića, s obzirom da je i Županija nastojala riješiti pitanje Varaždinskog otpada, te u tu svrhu naručila i tzv. Ramboll studiju, koji je rekao: "Ono što je rekao gospodin Korenika je sve točno, dakle država je nažalost velika prepreka, a nikakva pomoć nije dala ništa od rješenja, nikakav instrumentarij, pa čak ni tamo gdje je on goruci, a to je slučaj Brezje. Vi ne možete intervenirati. Grad je donio svoj plan locirao je kako je locirao, nado se kada je počela ta priča da će to biti kratko i da će riješiti, nije riješio i sad imamo bombu u Gradu". Isto tako i drugi dokumenti predani u spis upućuju na hitno postupanje, primjerice studija IPZ-a kao i mišljenja Harathera koja smo dostavili u spis kao i Prijedlog načina interventne obrade koji je izradila tvrtka APO. Nalaz vještaka Đorđevića kontradiktoran je, nepotpun i nejasan, nije u skladu sam sa sobom ni sa nalazom i mišljenjem gospodina Poinbergera sa kojim se imenovani vještak u načelu slaže, protivan je dokazima u spisu, a osim toga iz samog nalaza i mišljenja, kao i saslušanja vještaka na raspravi, nije se mogao stvoriti zaključak na osnovu kojih je to dokumenata i kojom metodom vještak došao do svojih zaključaka s obzirom da je gotovo na sva pitanja odgovarao da je to akceptirao, no u nalazu i mišljenju nije se pozivao na dokumente koje je "akceptirao" nego na dokumentaciju koja nije relevantna za njegov nalaz i mišljenje. Tužitelj površno navodi zbog čega drugotuženik osporava nalaz tog vještaka, da je to zato što je bio jedan ili dva puta na lokaciji itd., no međutim tome nije tako. Drugotuženik je smatrao da vještak nije izveo ozbiljnu analizu predmeta vještačenja, jer sasvim sigurno da je nevažno da je u mišljenju naglasio da spis ima 4000 stranice i da je metoda čitanje spisa dva, tri puta, to doista nisu stručne metode vještačenja. Upravo stoga, drugotuženik je smatrao da su ispunjeni svi uvjeti iz članka 261. ZPP-a, nalaz je nejasan, nepotpun, proturječan sam sa sobom i sa izvedenim dokazima, neprovjerljiv, i bio je mišljenja da treba provesti novo vještačenje. Što se pak tiče provodenja samog postupka javne nabave i njene hitnosti istaknuo je da su ovdje punomoćnici Grada, a tada punomoćnici Univerzala tražili proglašenje ništavim ovog ugovora u žalbi od 12.10.2009. godine, a kasnije i pokrenuli i upravni spor sukladno članku 151. Zakona o upravnom postupku. Državna komisija je u tom postupku mogla utvrditi ništavost da je ona postojala jer to proizlazi iz članka 151. ZJN-a. Što se pak tiče tvrdnji prvočuženika da Uprava nije našla opravdanje za sklapanje ovog ugovora skreće se pažnja da je na strani 6. Ugovora o interventnoj obradi, pod člankom 1.6. navedeno da je Nadzorni odbor društva Varkom razmatrao ugovor i da je dao suglasnost i to prethodnu suglasnost Upravi na sklapanje navedenog ugovora temeljem tada važećeg statuta Varkoma. Na kraju što se tiče i ostalih predloženih dokaza po drugotuženiku smatrao je da ih je nužno izvesti, da sklapanjem pobijjanog ugovora ni Grad ni Varkom niti tada T7 VIS, sve parnične stranke u ovom postupku, nisu povrijedile ni jednu odredbu relevantnih hrvatskih propisa iako se sada tužitelj i prvočuženik ponašaju kao da nisu iste pravne osobe koje su sudjelovale u navedenom pravnom poslu.

Sud je obavijestio stranke da neće prihvati drugotuženikov prijedlog za novo vještačenje po drugom vještaku jer drži da nisu ispunjene pretpostavke iz čl. 261. Zakona o parničnom postupku za provođenje toga dokaza. Nadalje, sud je naveo da neće prihvati ni

preostale dokazne prijedloge stranaka koji se odnose na točku 1. tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništetnosti jer drži da su za konačan ishod toga dijela spora utvrđene sve odlučne činjenice i da su ispunjeni uvjeti da se zaključi glavna rasprava u tom dijelu. Nakon što je upozorio tužitelja i prvotuženika da je ostala nerazjašnjena činjenica o tome da li su plaćena sredstva u iznosu od 1.188.971,42 kn i pripadajući porez na dodanu vrijednost u iznosu od 873.533,63 kn, sredstva tužitelja ili prvotuženika, tužitelj je naveo da predlaže izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku finansijsko knjigovodstvene struke na tu okolnost.

Punomoćnica drugotuženika je predala isprave koje je predložila da se pribave od tužitelja.

Punomoćnica tužitelja je predložila da se vještačenje po vještaku finansijsko-knjigovodstvene struke izvede na slijedeće okolnosti:

1. Koliki iznos sredstava, kada i iz kojih izvora je prvotuženik primio od tužitelja na ime spornih pravnih poslova i kako su u knjigovodstvu prvotuženika evidentirani navedeni primici?
2. Koliki je iznos sredstava do dana 13. lipnja 2011. godine prikupljen na računu prvotuženika po osnovi tzv. dodatka na investiciju – otpad te kada je, po čijem nalogu i u čiju korist prvotuženik raspolagao ovim sredstvima?
3. Koliki iznos sredstava, iz kojih izvora i kada je uplaćen drugotuženiku od strane prvotuženika te na koji je način prvotuženik vršio knjigovodstvena knjiženja za navedena plaćanja?

Punomoćnik prvotuženika je bio suglasan da vještak dade svoj nalaz i mišljenje na predložene okolnosti.

Sud je izveo dokaz uvidom u isprave priložene u spisu pa tako i u nalaz i mišljenje sudskog vještaka Ratka Đorđevića od 16. prosinca 2013. godine, odlučio izvesti dokaz vještačenjem po vještaku finansijsko knjigovodstvene struke na predložene okolnosti o čemu će se naknadno sačiniti pisano rješenje, odbio sve preostale dokazne prijedloge stranaka i to prvenstveno iz razloga jer su sve ostale odlučne činjenice za konačan ishod ovoga spora utvrđene. Punomoćnica drugotuženika je predložila da se pribave podaci od Agencije za zaštite okoliša iz registra onečišćivača, podaci o Varkomu za 2006., 2007. i 2008. godinu. Sud je odbio i taj dokazni prijedlog iz istog razloga, nakon čega prisutni nisu imali što za dodati.

O vrijednosti predmeta spora, dopuštenosti tužbe i zahtjevu za izuzeće sudskog vještaka

Sud je, na ročištu glavne rasprave održanom pred ovim sudom 8. travnja 2014., na prigovor drugotuženika, rješenjem odredio vrijednost predmeta spora u iznosu od 125.601.600,00 kn, primjenom čl. 40. st. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, dalje ZPP), jer je tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše nisko naznačio, u iznosu od 9.173.209,55 kn. Naime, iz pobijanog Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08, sklopljenog 24. prosinca 2008., izmijenjenog Dodatkom Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenom 12. svibnja 2009., i to iz čl. 7. st. 1. i čl. 15. Ugovora, proizlazi da naknada za obavljanje usluga zbrinjavanja

120.000,00 tona baliranog komunalnog otpada iznosi 137,00 EUR po toni komunalnog otpada, u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Sud ne može znati koliko će iznositi srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan plaćanja pa je kunsku protuvrijednost naknade obračunao po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan donošenja rješenja, koji je tada glasio 1 EUR = 7,64 KN. Jednostavnom matematičkom operacijom množenja toga iznosa s iznosima 120.000,00 i 137,00 se dolazi do odredene vrijednosti predmeta spora u iznosu od 125.601.600,00 kn, s tim da je sud držao da određena vrijednost predmeta spora ne treba obuhvatiti i porez na dodanu vrijednost koji su se, dijelom tužitelj i prvotuženik dodatno obvezali platiti na ugovorenu naknadu u navedenom iznosu.

Sud je na istom ročištu i dopustio preinaku tužbe od 22. veljače 2014., primjenom čl. 190. st. 2. ZPP-a, jer je alternativni, eventualno kumulirani, tužbeni zahtjev protiv drugotuženika na isplatu, svrshodan za konačno rješenje odnosa među strankama. To iz razloga jer bi u slučaju da se, barem djelomično, pokaže neosnovanim tužbeni zahtjev tužitelja prema prvotuženiku na isplatu, zbog razloga nedostatka pasivne legitimacije na strani prvotuženika, navedeno moglo prouzročiti vođenje nove parnice tužitelja protiv drugotuženika na isplatu, što nije ni ekonomično niti svrshodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

Sud je na istom ročištu odbio drugotuženikov zahtjev za izuzeće sudskega vještaka Ratka Đorđevića. To prvenstveno iz razloga jer okolnosti koje drugotuženik navodi u zahtjevu za izuzeće sudskega vještaka od 7. ožujka 2014., ali i kasnije tijekom ovoga postupka, ne dovode u sumnju njegovu nepristranost u smislu čl. 254. st. 1. u vezi sa čl. 71. t. 7. ZPP-a. Naime, drugotuženik pogrešno smatra da je sudska vještak u sukobu interesa u smislu čl. 4. Etičkog kodeksa sudskega vještaka Hrvatskog društva sudskega vještaka iz razloga što drugotuženik odnosno njegov osnivač PATTING d.o.o., Varaždin nije prihvatio prvu okvirnu ponudu s cijenama informativnog karaktera u iznosu od 1.470.000,00 kn bez pdv-a društva DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, Trnjanska 37, čiji je osnivač/član društva i prokurist sudska vještak Ratko Đorđević, iz sljedećih razloga:

- jer iz navedenoga nedvojbeno proizlazi da nije niti došlo do poslovne suradnje između drugotuženikovog osnivača i društva DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, Trnjanska 37, čiji je osnivač/član društva i prokurist sudska vještak Ratko Đorđević,
- jer se nesporno radilo o okvirnoj ponudi, informativnog karaktera,
- jer iz stanja spisa proizlazi da nikada nije došlo čak niti do sastanka između zaposlenika društava PATTING d.o.o., Varaždin i DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, radi vođenja pregovora za sklapanje ugovora,
- jer sudska vještak Ratko Đorđević, kao član i prokurist društva DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, doista, uzimajući u obzir sve navedeno, nije morao znati za okvirnu ponudu, informativnog karaktera koju je u ime toga društva, putem elektronske pošte, podnijela direktorica Marta Brkić.

Na ispravnost iznesenog stajališta suda upućuje i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-1489/93 od 6. listopada 1994. koju je uz podnesak od 17. ožujka 2014. priložio tužitelj (listovi 2898 i 2899 spisa), prema kojoj ni okolnost da je vještak poznavao i liječio ostaviteljicu ničim ne dovodi u sumnju njegovu nepristranost kao vještaka. Pritom ni iznos ponude od 1.470.000,00 kn bez pdv-a ne može dovesti u sumnju nepristranost vještaka, i to iz razloga jer se nesporno radilo o okvirnoj ponudi, informativnog karaktera, u cilju

formiranja budžeta za daljnju nabavu, ali i jer je iz referenci društva DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, koje je u spis priložio drugotuženik (listovi 2831 do 2849 spisa), jasno da se radi o društvu koje se bavi brojnim poslovima velike vrijednosti.

Nadalje, sud je odbio drugotuženikov zahtjev za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića i iz razloga jer je povjerovao navodima sudskog vještaka iz podneska od 2. travnja 2014. (listovi 3130 do 3132 spisa) da:

- nije bio upoznat s navedenom preliminarnom ponudom jer mu to nije u djelokrugu rada,

- se radi o ponudi radi dobivanja cijene više dobavljača u cilju formiranja budžeta za daljnju nabavu jer to uostalom proizlazi i iz drugotuženikovog prijedloga da će, radi dokazivanja činjenice da je ponuda društva DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, bila daleko skuplja od konkurenčije, prema potrebi, dostaviti ponude ostalih ponuditelja (posljednji odlomak na listu 2794 spisa),

- da nije bilo nikakvih razgovora niti posjeta između zaposlenika društava PATTING d.o.o., Varaždin i DVOKUT-ECRO PROIZVODNJA I ISTRAŽIVANJE d.o.o., Zagreb, jer tako proizlazi iz stanja spisa.

Sud je odbio drugotuženikov zahtjev za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića i iz razloga jer:

- činjenica da je sudski vještak, prilikom izrade pisanog nalaza i mišljenja od 16. prosinca 2013. odnosno prije nego što mu ga je dostavio sud, raspolagao sa Stručnim mišljenjem o potencijalu ugrožavanja čovjeka i okoliša od 18. rujna 2012. izrađenim od strane vještaka Karla Harathera i priloženim uz list 1814 spisa, koje ide u prilog drugotuženiku i koje je naručio i u spis priložio drugotuženik, ni na koji način ne može ukazivati na pristranost sudskog vještaka,

- je nevažno kako je sudski vještak došao do datuma 9. siječnja 2009. o predaji konačnog teksta prijedloga dokumenta od 9. prosinca 2008., pored činjenice da se svi sastavni dijelovi konačnog teksta "Prijedloga načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" društva APO d.o.o., Zagreb od 9. prosinca 2008., na koje se sudski vještak pozvao na sedmoj stranici pisanog nalaza i mišljenja od 16. prosinca 2013. (list 1963 spisa), nalaze u ovom spisu na listovima 416 do 451 spisa – natječajna dokumentacija za izdavanje koncesije za interventnu obradu i zbrinjavanje komunalnog otpada s područja Grada Varaždina izradena od strane društva APO d.o.o., Zagreb u prosincu 2008., te 546 do 564 spisa – Plan sanacije lokacije "Brezje" na području Grada Varaždina uklanjanjem i obradom baliranog otpada s procjenom troškova društva APO d.o.o., Zagreb iz prosinca 2008. godine,

- osim toga, iz stanja spisa jasno proizlazi da je sudski vještak došao do datuma 9. siječnja 2009. o predaji konačnog teksta prijedloga dokumenta od 9. prosinca 2008. "Načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" s prilozima odnosno cjelokupne studije društva APO d.o.o., uvidom u, rješenjem Županijskog suda u Zagrebu broj KOV-US-60/12 od 6. prosinca 2012., potvrđenu optužnicu, budući da je taj podatak naveden u prvom odlomku 107. stranice optužnice (list 1327 spisa).

Dakle, s tim u vezi, jedino je važno da se sva dokumentacija na koju se sudski vještak pozvao u pisnom nalazu i mišljenju i koja, kako je već istaknuto, ide u prilog drugotuženiku, nalazi u spisu pa sudski vještak time što ju je uzeo u obzir prilikom izrade pisanog nalaza i mišljenja nije počinio nikakvu povredu koja bi na bilo koji način ukazivala na njegovu

pristranost već je, upravo suprotno, postupio kako je i bio dužan postupiti. S druge strane, tvrdnju da je sudski vještak "očito još s nekim kontaktirao u vezi ovoga predmeta" drugotuženik nije ni konkretizirao, navodenjem osobe s kojom je sudski vještak, prema njegovoj tvrdnji, kontaktirao, a niti ničim dokazao. Osim toga, u rješenju ovoga suda od 27. ožujka 2013. kojim je sud odredio za vještaka stalnog sudskog vještaka Ratka Đorđevića, u točki IV. izreke je navedeno da su "stranke dužne omogućiti vještaku provođenje svih radnji koje su, prema njegovom stručnom znanju, nužne za provođenje predmetnog vještačenja i na poziv mu dostaviti svu relevantnu dokumentaciju" pa je nevažno tko je i kada sudskom vještaku Ratku Đorđeviću dostavio dokumentaciju za koju sam drugotuženik smatra da je relevantna (jer se radi o dokumentaciji koja mu ide u prilog i koju je i sam dostavio u spis) već je, ponavlja se, jedino važno da se radi o dokumentaciji koja je priložena u spisu i koju je zato sudski vještak i bio dužan uzeti u obzir prilikom izrade nalaza i mišljenja.

Konačno, sud je odbio drugotuženikov zahtjev za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića i primjenom čl. 254. st. 2. i 6. ZPP-a jer drugotuženik nije podnio taj zahtjev prije početka izvođenja dokaza vještačenjem, a, iznesenim tvrdnjama, nije uspio uvjeriti sud da je saznao za razlog izuzeća poslije obavljenog vještačenja. Naime, drugotuženik odnosno njegov osnivač (za njega) je još 2010. godine zatražio navedenu ponudu od društva u vlasništvu sudskog vještaka Ratka Đorđevića, drugotuženik je obaviješten o osobi sudskog vještaka 4. travnja 2013., za njega nepovoljni pisani nalaz i mišljenje je zaprimio 5. veljače 2014. pa je neuvjerljivo da je za razlog izuzeća saznao baš neposredno nakon što je zaprimio, za njega nepovoljni, pisani nalaz i mišljenje, posebice kada se uzme u obzir da je na ročištu održanom 5. ožujka 2013. predložio da sud odredi bilo kojeg sudskog vještaka za zaštitu okoliša, izuzev vještaka Gorana Kniewalda. Štoviše, čak i da to doista jest tako odnosno da se drugotuženik nakon primitka, za njega nepovoljnog, nalaza i mišljenja dodatno angažirao radi pronalaženja razloga za izuzeće imenovanog sudskog vještaka, ovaj sud drži da u takvom slučaju ne treba postupiti kao da je zahtjev za izuzeće stavljen prije obavljenog vještačenja, kako bi se spriječile zlouporabe procesnih prava. Naime, drugačije odnosno suprotno tumačenje odredbe čl. 254. st. 6. ZPP-a bi omogućilo stranci da najprije prihvati izbor imenovanog vještaka i dozna hoće li provedeno vještačenje od strane toga vještaka biti za nju povoljno, a zatim, ovisno o tome, odluci hoće li iznijeti razlog za izuzeće vještaka koji je proveo vještačenje, što bi svakako predstavljalo zlouporabu procesnih prava i ovlaštenja. Na ispravnost stajališta ovoga suda uostalom upućuje i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-69/05 od 29. rujna 2005. koju je uz podnesak od 17. ožujka 2014. priložio tužitelj (listovi 2896 i 2897 spisa) u kojoj je navedeno: "Naime, prema odredbi čl. 254. st. 2. ZPP-a stranka je dužna podnijeti zahtjev za izuzeće vještaka čim postoji razlog za izuzeće, a najkasnije prije početka izvođenja dokaza vještačenjem. Tužitelji, iako su primili rješenje o određivanju vještaka, tek su nakon provedenog vještačenja od strane A. K. u pismenom podnesku od 16.9.2003. prigovorili objektivnosti i istinitosti nalaza i mišljenja vještaka, te istakli da je vještak zaposlen kod tuženika, pa njihov prijedlog za izuzeće nije bio pravovremeno podnesen.", posebice kada se uzme u obzir da se u citiranom slučaju nije radilo o relativnom već o apsolutnom razlogu za izuzeće.

Neosnovan je pravotuženikov prigovor da tužitelj u ovom sporu ne traži utvrđenje ništetnim pravnih poslova već utvrđenje ništetnim činjenica jer je posve jasno i nedvojbeno da je Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08 od 24. prosinca 2008., izmijenjen Dodatkom Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje od 12. svibnja 2009., pravni odnos u smislu čl. 187. st. 1. ZPP-a. Osim toga, i

Promemorija dogovora od 17.03.2010. sa sastanaka održanih 22.01.2010., 27.01.2010., 02.02.2010., 05.02.2010., 12.02.2010., 19.02.2010., 22.02.2010., 23.02.2010., 12.03.2010. i 17.03.2010. je pravni odnos u smislu navedene zakonske odredbe jer su na njezinoj četvrtoj i petoj stranici ugovorne strane preuzele jasne i točno odredene obveze pa se i tu nedvojbeno radi o sklapanju ugovora između tih ugovornih stranaka.

Neosnovan je drugotuženikov prigovor kojega je prvi put iznio u podnesku od 22. ožujka 2013. da činjenica jesu li postojali uvjeti za primjenu čl. 15. st. 1. t. 15. ZJN-a ne može biti predmet sudskog postupka već jedino i isključivo predmet eventualno pokrenutog upravnog postupka pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave, odnosno upravnog spora pred Upravnim sudom jer upravo suprotno proizlazi iz sudske prakse koju je uz podnesak od 22. travnja 2013., u spis priložio tužitelj, odluke Upravnog suda Republike Hrvatske broj Us-5918/03 od 11. svibnja 2006. i odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-920/10 od 28. listopada 2010. godine (listovi 1749 do 1752 spisa), ali i iz stajališta pravne znanosti koja je uz taj podnesak također priložio tužitelj na listovima 1739 do 1756 spisa. Osim toga, da utvrđenje ništetnim ugovora kao obveznopravnog odnosa, bez obzira o prethodnom pitanju na kojemu je utemeljena ništetnost ugovora, ulazi u nadležnost građanskih sudova, a ne u nadležnost upravnih tijela i upravnih sudova koji se bave ocjenom zakonitosti upravnih akata, jasno proizlazi i iz čl. 1. ZPP-a i iz čl. 34., konkretno čl. 34.b t. 1. ZPP-a, i iz, već spomenutog, čl. 187. st. 1. ZPP-a. Stoga je pogrešno i drugotuženikovo pravno shvaćanje kojega je iznio na ročištu na kojemu je zaključena glavna rasprava jer iz čl. 151. ZJN-a ne proizlazi da je Državna komisija u spomenutom postupku mogla utvrditi ništavost ugovora da je ona postojala već je, pod uvjetom da je žalba društva UNIVERZAL d.o.o., Varaždin, uopće bila pravodobna, a nije, mogla proglašiti odluku o pojedinačnim pravima (upravni akt) ili postupak ništavim.

Pored postojanja tužiteljeve kondemnatorne tužbe na isplatu jasno je da je neosnovan i prvotuženikov prigovor nedostatka pravnog interesa na strani tužitelja jer u takvoj situaciji tužitelj uopće ne mora dokazivati postojanje pravnog interesa. No, i svi ostali razlozi na kojima je tužitelj utemeljio tužbu nedvojbeno ukazuju na postojanje pravnog interesa tužitelja i za podnošenje tužbe radi utvrđenja ništetnim.

Neosnovan je i drugotuženikov prigovor da gradonačelnik Grada Varaždina, zbog postojanja Zaključka Gradskog vijeća Grada Varaždina od 15. studenoga 2011., nije mogao podnijeti predmetnu tužbu jer se tužitelj pravilno poziva na to da, sukladno čl. 42. st. 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11) i čl. 62. Statuta Grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždin" broj 5/09), gradonačelnik zastupa Grad Varaždin pa da su stoga njegove radnje prema trećima valjane. Tužitelj je u podnesku od 8. svibnja 2012. jasno i detaljno obrazložio zašto gradonačelnik može postupiti suprotno zaključku Gradskog vijeća i koje su pravne posljedice toga (list 261 spisa, uključujući i poledinu toga lista), s tim da je tužitelj pravilno iz toga i izveo zaključak da predmetna tužba, uslijed postojanja Zaključka Gradskog vijeća Grada Varaždina od 15. studenoga 2011., nije nedopuštena.

O osnovanosti tužbenog zahtjeva radi utvrđenja ništetnosti ugovora

Tužbeni zahtjev radi utvrđenja ništetnim pravnih poslova navedenih u izreci je osnovan.

Sud je još na ročištu glavne rasprave održanom 5. ožujka 2013., sukladno članku 298. ZPP-a, obavijestio stranke da iz stanja spisa, predmeta ovoga spora i svih navoda koje su stranke iznijele tijekom ovoga postupka proizlazi da se ovaj postupak svodi na sljedeća pravna pitanja: jesu li pobijani ugovori sklopljeni protivno odredbama mjerodavnih ZKG-a, Zakona o otpadu ("Narodne novine" broj 178/04, 153/05, 111/06, 60/08) i Pravilnika o gospodarenju otpadom ("Narodne novine" broj 23/07) te jesu li ispunjene pretpostavke za primjenu članka 5. stavak 1. točka 15. mjerodavnog ZJN-a. Sud je tada dodao i da se u odnosu na eventualnu protivnost pobijanih ugovora ZKG-a, Zakonu o otpadu i Pravilniku o gospodarenjem otpadom te u odnosu na vrijednosni cenzus odnosno mogućnost njegove primjene u konkretnom slučaju, a uvezvi u obzir opsežna pravna shvaćanja stranaka iznijeta tijekom ovoga postupka (radi se o cenzusu propisanom člankom 5. stavak 1. točka 15. ZJN-a), radi isključivo o pravnim pitanjima o kojima je već tada bilo moguće odlučiti konačnom odlukom pa u tom smislu nije bilo potrebe za razmatranjem pravnih pitanja spora u smislu članka 298. ZPP-a. No, što se tiče prve pretpostavke propisane člankom 5. st. 1. t. 15. ZJN-a odnosno je li predmetna nabava bila "s ciljem žurnog sprečavanja nastanke štete", sud je i tada držao i sada drži da, radi utvrđivanja ili razjašnjenja tih činjenica i to konkretno je li krajem 2008. godine postojala opasnost od nastanka štete i je li predmetna nabava bila adekvatno sredstvo za postizanje cilja žurnog sprečavanja nastanka štete, pod uvjetom da je ta opasnost postojala, ne raspolaže, barem ne u potpunosti, s potrebnim stručnim znanjem pa je primjenom čl. 250. ZPP-a u tom dijelu izveo dokaz vještačenjem po vještaku za zaštitu okoliša koji je dokaz tužitelj predložio tijekom ovoga postupka.

Prije nego što će iznijeti ocjenu nalaza i mišljenja sudskog vještaka sud će, sukladno iznesenom na ročištu od 5. ožujka 2013., najprije iznijeti pravno shvaćanje u odnosu na vrijednosni cenzus propisan čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a odnosno mogućnost njegove primjene u konkretnom slučaju, i time dati prvi razlog za ocjenu osnovanim tužbenog zahtjeva za utvrđenjem ništetnim pobijanih ugovora.

Naime, sud drži da je vrijednosni cenzus iz čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a vrijedio u sporno vrijeme odnosno 24. prosinca 2008. jer se ni u kojem dijelu ne slaže s pravnim shvaćanjima prvotuženika i drugotuženika u pogledu tumačenja tog dijela odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a.

Čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnoga ZJN-a glasi:

"Ovaj Zakon ne primjenjuje se na nabavu s ciljem žurnog sprječavanja nastanka štete ili otklanjanja posljedica nastale štete uzrokovane djelovanjem više sile, ili zbog drugih opasnosti, ako vrijednost nabave nije veća od procijenjene vrijednosti koja podliježe obvezi objavljivanja u Službenom listu Europske zajednice sukladno Uredbi o objavama i evidenciji javne nabave."

S tim u vezi, nesporno je da:

- je, sukladno tada važećoj Uredbi o objavama i evidenciji javne nabave ("Narodne novine" broj 13/08, 77/08), propisana obveza od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji u Službenom listu Europske unije objaviti objave o javnoj nabavi, ako procijenjena vrijednost nabave usluge bez poreza na dodanu vrijednost iznosi najmanje 412.000,00 EUR-a,
- vrijednost predmetne nabave više od trideset puta premašuje tu vrijednost.

Sud ne može prihvatiti tumačenja prvotuženika i drugotuženika o neprimjeni dijela citirane zakonske odredbe ZJN-a do dana pristupanja Republike Hrvatskoj Europskoj uniji odnosno na odredene, u citiranoj odredbi, opisane situacije ni gramatičkim tumačenjem, uzimajući ponajprije u obzir sadržaj teksta te odredbe, a niti teleološkim tumačenjem, uzimajući u obzir ponajprije cilj i smisao citirane odredbe.

Naime, gramatičkim tumačenjem se najprije uočava da citirana odredba čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, za razliku od čl. 2. st. 3. Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave, u pogledu objave o javnoj nabavi, ne spominje odgodu primjene bilo kojeg dijela te odredbe, a niti je takvo što propisano u prijelaznim odredbama mjerodavnog ZJN-a, konkretno čl. 177. mjerodavnog ZJN-a. Prema ocjeni ovoga suda, da je zakonodavac želio odgoditi primjenu citirane odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a u bilo kojem dijelu, navedeno bi jasno i izričito i propisao, kao što je to npr. u čl. 177. ZJN-a propisao za odredbe čl. 5. st. 1. t. 3. i 5. ZJN-a. Drugim riječima, Uredba o objavama i evidenciji javne nabave je samo jasno, precizno i izričito utvrdila vrijednosti nabave usluga za koje je propisana obveza objave o javnoj nabavi u Službenom listu Europske unije, što proizlazi i iz sadržaja čl. 1. Uredbe, kojim je ureden predmet Uredbe i koji je, za razliku od čl. 2. Uredbe, stupio na snagu danom objave u "Narodnim novinama" odnosno 1. veljače 2008., ali taj podzakonski akt nije mogao odgoditi primjenu zakonskih odredaba koje su već bile stupile na snagu.

No, na takvo tumačenje još jasnije upućuje teleološko tumačenje citirane odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a jer, prema ocjeni ovoga suda, citiranu odredbu, do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno do prestanka njezinog važenja, 1. siječnja 2009., ili je trebalo u cijelosti primjenjivati ili je uopće nije trebalo primjenjivati, a u koja oba slučaja onda nisu bile ispunjene pretpostavke za njezinu primjenu u konkretnom slučaju. To iz razloga jer je osnovni smisao te zakonske odredbe da izuzeće od (redovnih) postupaka javne nabave može doći u obzir samo kod nabava manje vrijednosti, što je i logično jer se postupcima javne nabave ponajprije štiti čl. 49. st. 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10) kojim se svim poduzetnicima jamči jednakopravni položaj na tržištu. Upravo zbog toga, uostalom, i postoje različiti postupci javne nabave, ovisno o vrijednosti nabave, kako bi se u postupcima javne nabave veće vrijednosti potpuno onemogućile moguće zlouporabe i povrede čl. 49. st. 2. Ustava Republike Hrvatske. Tako su i redovni rokovi za postupke javne nabave mjerodavnim ZJN-om bili određeni s obzirom na postupke javne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave, za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice (čl. 41. i čl. 42. mjerodavnog ZJN-a), pa ovaj sud neima nikakve dvojbe da se i prilikom tumačenja čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a treba od stupanja na snagu toga Zakona primijeniti vrijednosni cenzus iz čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a. Kada bi se i odredbe čl. 41. i 42. mjerodavnog ZJN-a koje su u spornoj dijelu praktički u potpunosti identične s odredbom čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a tumačile na način kako su ih u ovom postupku tumačili tuženici, to bi značilo da u sporno vrijeme uopće nisu postojali kraći rokovi za postupke javne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave, za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice, a što, dakako, nije točno. Dakle, za izuzeće od postupka javne nabave, primjenom citirane odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, kao i za primjenu kraćih rokova u postupcima javne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave, za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice, moralo se u predmetnoj vrsti postupka raditi o postupku

javne nabave u kojemu vrijednost nabave nije veća od 412.000,00 EUR-a bez poreza na dodanu vrijednost, a što ovdje nesporno nije slučaj.

Na takvo tumačenje upućuje i osnovni razlog donošenja mjerodavnog ZJN-a kojega je u prijedlogu za njegovo donošenje, na 259. sjednici održanoj 13. rujna 2007., iznio predlagatelj zakona, Vlada Republike Hrvatske, prema kojemu se "novi zakonodavstvo u području javne nabave u Republici Hrvatskoj temelji na obvezi usuglašavanja zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske zajednice i općim načelima javne nabave koja bi trebala osigurati potpuno otvaranje tržišta javne nabave slobodnoj konkurenciji".

Nadalje, na takvo tumačenje upućuje i obrazloženje predlagatelja zakona, Vlade Republike Hrvatske, uz predmetni čl. 5. ZJN-a, uz koji je u odnosu na zakonsku odredbu čl. 5. st. 1. t. 16. sljedećeg sadržaja "Ovaj Zakon ne primjenjuje se na nabavu koju obavljaju diplomatska i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu iz svog djelokruga ako vrijednost nabave nije veća od procijenjene vrijednosti koja podliježe obvezi objavljivanja u Službenom listu Europske zajednice sukladno Uredbi o objavama i evidenciji javne nabave", dakle, u spornom dijelu posve identičnog sadržaja s ovdje mjerodavnom odredbom čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a navedeno:

"Ovim člankom propisani su slučajevi kada se odredbe ovog Zakona ne primjenjuju. U odnosu na tekst Nacrta prijedloga zakona o javnoj nabavi dodana je odredba o izuzeću od primjene ovog Zakona na nabavu koju obavljaju diplomatska i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu iz svog djelokruga ako vrijednost nabave nije veća od procijenjene vrijednosti koja podliježe obvezi objavljivanja u Službenom listu Europske zajednice a sukladno Uredbi o objavama i evidenciji javne nabave".

Naime, iz citiranog obrazloženja predlagatelja zakona, Vlade Republike Hrvatske jasno proizlazi da se od stupanja na snagu ZJN-a na odredbu čl. 5. st. 1. t. 16. primjenjuje propisani vrijednosni cenzus, identičan s vrijednosnim cenzusom iz ovdje mjerodavne odredbe čl. 5. st. 1. t. 15., pa nema dvojbe da se i prilikom primjene čl. 5. st. 1. t. 15. vrijednosni cenzus primjenjuje od samog stupanja na snagu toga Zakona.

Konačno, na ispravnost toga zaključka upućuju i dalje citirana obrazloženja predlagatelja zakona, Vlade Republike Hrvatske, uz već spomenute i dalje citirane odredbe čl. 41. i čl. 42. ZJN-a:

"Za postupke javne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave, za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice, rok je za dostavu ponude:

- u otvorenom postupku najmanje 26 dana od dana kada je odaslana objava,
- u ograničenom postupku najmanje 20 dana od dana kada je odaslan poziv za dostavu ponude" (čl. 41. st. 3. mjerodavnog ZJN-a).

"Ovim člankom propisani su redovni rokovi za dostavu ponude u otvorenom postupku javne nabave i ograničenom postupku javne nabave kao i kraći rokovi za dostavu ponude u otvorenim i ograničenim postupcima javne nabave čija je procijenjena vrijednost nabave manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice rok za dostavu ponude" (obrazloženje uz čl. 41. ZJN-a).

"Za postupke javne nabave čija je procijenjena vrijednost manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave, za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice, rok za dostavu zahtjeva za sudjelovanje iznosi najmanje 20 dana od dana kada je odasljana objava" (čl. 42. st. 2. mjerodavnog ZJN-a).

"Ovim člankom propisani su redovni rokovi za dostavu zahtjeva za sudjelovanje u ograničenom postupku javne nabave, u pregovaračkom postupku javne nabave s prethodnom objavom i u natjecateljskom dijalogu kao i kraći rokovi za dostavu zahtjeva za sudjelovanje u navedenim postupcima javne nabave čija je procijenjena vrijednost nabave manja od iznosa propisanih Uredbom o objavama i evidenciji javne nabave za koje postoji obveza objave na razini Europske zajednice rok za dostavu ponude" (obrazloženje uz čl. 42. ZJN-a).

Zato citiranu zakonsku odredbu čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a upravo u tom smislu treba i tumačiti odnosno primjeniti je od stupanja na snagu mjerodavnog ZJN-a u cijelosti.

Drugo drugotuženikovo tumačenje odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a prema kojemu se vrijednosni cenzus ne primjenjuje na slučaj sprječavanja nastanka štete odnosno otklanjanja posljedica nastale štete zbog više sile, sud ne prihvata jer se radi o izrazito složenom, kompliciranom i nelogičnom tumačenju mjerodavne odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a kojega je drugotuženik detaljno obrazložio u podnesku od 5. srpnja 2012. (na listovima 472 do 474 spisa), a zakone, upravo suprotno tome, treba tumačiti smisleno, logično i jednostavno. Tumačenjem kakvog predlaže drugotuženik, prema kojemu primjena vrijednosnog cenzusa ovisi o uzroku štete i prema kojemu je odlučna okolnost da je na jednom mjestu zakonske odredbe stavljen zarez, a na drugome nije, bi doista došla u pitanje i bila sporna primjena citirane zakonske odredbe u svakom pojedinom slučaju.

Stoga sud, s tim u vezi, zaključno napominje i naglašava da su pobijani ugovori o javnoj nabavi ništetni, primjenom čl. 164. st. 1. t. 8. ZJN-a već iz razloga jer zbog propisanog vrijednosnog cenzusa nisu bile ispunjeni uvjeti za primjenu odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a u konkretnom slučaju, iz čega, samim tim, proizlazi da su sklopljeni bez prethodno provedenog postupka javne nabave, a naručitelj ga je prema odredbama toga Zakona trebao provesti. Pritom se dodaje i da u konkretnom slučaju pobijani Ugovor od 24. prosinca 2008. ne može biti valjan ni pozivom na čl. 322. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, dalje ZOO) jer je ZJN izričito i jasno, u čl. 164., propisao da je posljedica prethodnog neprovodenja postupka javne nabave od strane naručitelja, u slučaju kad ga je prema odredbama toga Zakona trebao provesti, upravo ništetnost ugovora o javnoj nabavi.

No, kako bi utvrdio je li ispunjena barem jedna od dviju kumulativnih pretpostavki za primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a odnosno, s druge strane, da ne postoje obje kumulativne pretpostavke za primjenu te odredbe, sud je izveo dokaz vještačenjem radi utvrđenja okolnosti:

- je li u prosincu 2008. postojala opasnost od nastanka štete na privremenom odlagalištu komunalnog otpada na lokaciji BREZJE, i to u vidu zagadenja tla i podzemnih voda, prekomjernog nakupljanja metana ili nečega drugoga uslijed čega bi postojala opasnost od ekološkog akcidenta,

- ako jest postojala opisana opasnost odnosno, općenito, u slučaju postojanja opisane opasnosti, bi li predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i

zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na listovima 8 do 14 spisa) predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete ili bi se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići nekim drugim načinom postupanja, aako da, kakvim.

To iz razloga jer se radi o takvim okolnostima o kojima se dijelom može donijeti zaključak primjenom općepoznatih i nespornih činjenica te pravilima logike i iskustva s kojima sud, dakako, raspolaze, dok je dijelom za njihovo utvrđivanje na potrebnoj razini izvjesnosti bilo potrebno angažirati i sudskog vještaka odgovarajuće struke. Drugim riječima, odmah se naglašava da sljedeće činjenice, neovisno o nalazu i mišljenju imenovanog sudskog vještaka Ratka Đorđevića, upućuju na to da nije bila ispunjena niti druga kumulativna pretpostavka za primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a:

- da niti na dan zaključenja glavne rasprave, 8. svibnja 2014., odnosno više od pet godina nakon sklapanja pobijanog Ugovora od 24. prosinca 2008. nesporno nije došlo do ekološkog akcidenta na privremenom odlagalištu komunalnog otpada na lokaciji BREZJE,

- da ni tužitelj niti prvočlanik godinama prije spornog razdoblja odnosno kraja 2008. godine nisu gotovo ništa konkretno poduzeli u pogledu legalizacije ili sanacije privremenog odlagališta otpada Brezje i postupanja po Rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uredenja i graditeljstva, Uprava za inspekcijske poslove, Područna jedinica Varaždin od 3. srpnja 2007., s tim da je legalizacija odlagališta bila onemogućena sklapanjem Ugovora tužitelja s društvom Biotehnološki park Varaždin d.o.o., Zagreb od 25. studenoga 2005. godine, kako to proizlazi i iz priloženih isprava na listovima 1464 i 1465 te 1826 do 1848 spisa i, posljedično tome, neizdavanjem potrebnih dozvola prvočlaniku, iako je prvočlanik zatražio lokacijsku dozvolu još 2005. godinu, kako to proizlazi i iz zapisnika sa 109. sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 4. prosinca 2008. (list 864 spisa),

- da se cilj žurnog sprječavanja nastanka štete, pozivom na primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, po logici stvari, ne može postići izgradnjom pokretnog ili nepokretnog MBO postrojenja koje je u konačnici nesporno pušteno u rad 24. siječnja 2012. odnosno više od tri godine nakon sklapanja pobijanog ugovora,

- da postupak javne nabave ne traje više od tri do šest mjeseci, a da se, već po logici stvari, takvo postrojenje ne može izgraditi u tom razdoblju već su se u tom razdoblju mogle provesti brže i jednostavnije mjere poput npr. premještaja balata na drugu lokaciju s nepropusnom podlogom ili natkrivanja balata, na što je još u podnesku od 8. svibnja 2012. ukazivao i tužitelj, jer se radi o činjenicama o kojima se, barem djelomično, može donijeti zaključak i primjenom pravila logike,

- da se čak i u Planu sanacije lokacije "Brezje" na području Grada Varaždina uklanjanjem i obradom baliranog otpada s procjenom troškova društva APO d.o.o., Zagreb iz prosinca 2008. (listovi 546 do 563 spisa) na kojega se tijekom ovoga postupka pa tako i na ročištu na kojemu je zaključena glavna rasprava, kao na osnovni dokaz potrebe žurnog postupanja, pozivao drugotuženik, prilikom "opisa uklanjanja baliranog komunalnog otpada s lokacije Brezje i sanacije lokacije Brezje" (list 556 spisa), kao prve potrebne radnje, nakon uzorkovanja i laboratorijske analize baliranog komunalnog otpada, u bitnom, navode izgradnja platoa na novoj lokaciji udaljenoj oko 500-700 m istočno od privremenog odlagališta Brezje koja je u sporno vrijeme bila u vlasništvu tužitelja i prijevoz kamionima baliranog komunalnog otpada na tu lokaciju, što je, prema tom Planu, trebao učiniti, i što se, pobijanim Ugovorom, obvezao učiniti prvočlanik, a ne drugotuženik, iz čega jasno proizlazi da je tužitelj, samo u suradnji s prvočlanikom, mogao provesti mjere za žurno sprječavanje nastanka štete,

- da je i vještak dr.sc. Goran Kniewald u svom nalazu i mišljenju od 3. prosinca 2010., u predzadnjem odlomku na 9. stranici (list 2001 spisa), naveo da "smatra da se žurno

zbrinjavanje komunalnog otpada na lokaciji Brezje moglo postići fizičkim uklanjanjem otpada tj. odvozom bala na neku drugu lokaciju" (što je navedeno i u optužnici u zadnjem odlomku na listu 1329 spisa).

- da je sam postupak dobivanja dozvole za takvo postrojenje i zamjene zemljišta kojim je drugotuženik priskrbio potrebno zemljište za izgradnju toga postrojenja trajao dulje nego što bi trajao propisani postupak javne nabave, pa je tako drugotuženik stekao nekretninu na kojoj se pobijanim Ugovorom obvezao odlagati i zbrinjavati komunalni otpad i na kojoj je izgradio nepokretno MBO postrojenje tek 15. svibnja 2009., i to, ponavlja se, od tužitelja,

- da čak niti u osnovnom Ugovoru od 24. prosinca 2008. nije navedeno da će drugotuženik započeti sa zbrinjavanjem komunalnog otpada prije 30. srpnja 2009. pa je već zbog toga jasno da se ne radi o žurnom sprječavanju nastanka štete, jer razdoblje od sedam mjeseci, koje je dulje od potrebnog razdoblja za provodenje propisanog postupka javne nabave, po logici stvari, ne omogućava žurno sprječavanje nastanka štete,

- da na mogućnost provođenja propisanog postupka javne nabave u roku od 90 dana u konkretnom slučaju upućuju i logična pitanja i protivljenja člana nadzornog odbora prvtuženika Predraga Štroma koji je, nakon što su mu član nadzornog odbora i izvjestitelj Gradskog poglavarstva Marijan Bakulić i predsjednik nadzornog odbora prvtuženika Stipo Čelam, odbili odgovarati na logična i, prema ocjeni ovoga suda, potrebna pitanja, navodima "da ga prestane ispitivati o tome, jer nije ovdje zato da samo njemu odgovara pa, s obzirom da je član nadzornog odbora kao i g. Štroma, neka o navedenim okolnostima pita one koji su odgovorni za objavlјivanje natječaja" odnosno "da vjeruje da je postupljeno po Zakonu odnosno da ne vjeruje da su Grad Varaždin odnosno Gradsko poglavarstvo radili nešto mimo zakona", i napustio sjednicu nadzornog odbora prvtuženika održanu 19. prosinca 2008. s jedinom točkom dnevnog reda, davanje suglasnosti za sklapanje pobijanog Ugovora od 24. prosinca 2008. (listovi 571 do 577 spisa),

- jer i sama logika stvari upućuje na zaključak da izgradnja određenog postrojenja ne može imati za cilj žurno sprječavanje nastanka štete u smislu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a,

- jer je pak posve jasno da se zbrinjavanje novonastalog otpada u razdoblju od najmanje sljedećih pet godina, kako to proizlazi iz čl. 7. st. 1. i 6. Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08, sklopljenog 24. prosinca 2008., izmijenjenog Dodatkom Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenim 12. svibnja 2009., ni na koji način ne može podvesti pod odredbu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a pa bi sud, i bez provođenja vještačenja i bez tumačenja dijela te odredbe kojim je propisan vrijednosni cenzus, mogao donijeti nedvojben zaključak o ništetnosti dijela Ugovora od 24. prosinca 2008. koji se odnosi na zbrinjavanje 70.000 tona tekućeg tj. novonastalog komunalnog otpada iz čl. 2.3 toga Ugovora.

Sve su to razlozi zašto bi sud i bez provođenja vještačenja ima dovoljnu osnovu za ocjenu osnovanim tužbenog zahtjeva radi utvrđenja ništetnim pobijanih ugovora, ali je sud, ponavlja se, kako bi otklonio svaku dvojbu u pogledu okolnosti da ne postoji niti jedna od kumulativnih pretpostavki za primjenu odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, izveo i dokaz vještačenjem po vještakom za zaštitu okoliša radi utvrđivanja ranije navedenih okolnosti.

Izvedenim dokazom vještačenjem otklonjena je svaka dvojba u pogledu navedenoga jer je sudski vještak, u bitnom, došao do istih zaključaka kao i ovaj sud, da u sporno vrijeme nije bilo opasnosti od ekološkog akcidenta i da, u slučaju postojanja opasnosti od ekološkog akcidenta, predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na

listovima 8 do 14 spisa) ne bi predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete, ali uz upotrebu stručnog znanja za utvrđivanje i razjašnjenje navedenih činjenica kojim sud ne raspolaže. Time je zadovoljena razina izvjesnosti (sigurnosti) utvrđenja tih činjenica, potrebna za utvrđenje činjenica na temelju izvedenih dokaza u parničnom postupku primjenom čl. 8. ZPP-a (arg. iz čl. 221.a ZPP-a).

Naime, sudski vještak Ratko Đorđević je, prema ocjeni ovoga suda, protivno drugotuženikovom shvaćanju, bio izrazito uvjerljiv, posebice prilikom usmenog saslušanja na ročištu održanom pred ovim sudom 8. travnja 2014. te je otklonio sve eventualne dvojbe i nejasnoće iz pisanog nalaza i mišljenja od 16. prosinca 2013. godine. To iz razloga jer je navedeni sudski vještak bio izrazito dobro pripremljen, iskazivao je stručno i logično te je na svako pitanje drugotuženika strpljivo i detaljno odgovarao. Drugotuženik je izrazito iscrpno ispitivao sudskog vještaka te mu je postavljao brojna pitanja od kojih neka, prema ocjeni ovoga suda, i nisu bila odlučna za konačan ishod ovoga spora, ali je sud dozvolio sudskom vještaku da odgovori i na ta pitanja kako ne bi drugotuženika onemogućio na bilo koji način da dođe do odgovora koji su, prema njegovom mišljenju, bili odlučni za konačan ishod ovoga spora. Činjenica da je sudski vještak izmijenio određene tvrdnje iz pisanog nalaza i mišljenja prilikom usmenog saslušanja, i to doista o tome je li na licu mesta bio jednom ili dva puta, jesu li bale posložene u 8 ili 10 redova i da se zrak iz bala ne isisava već istiskuje, te da je naveo da je raspolagao s podacima o padalinama u sporno vrijeme u Zagrebu i Mariboru, a ne u Varaždinu, kako je to na ročištu na kojemu je zaključena glavna rasprava primjetio i tužitelj, ne umanjuje kvalitetu danog nalaza i mišljenja, niti je drugotuženik obrazio na koji način bi ta odstupanja utjecala na kvalitetu danog mišljenja, a još manje ukazuje na to da bi bile ispunjene pretpostavke iz čl. 261. st. 2. i 3. ZPP-a za obnavljanje vještačenja s drugim vještačima ili traženje mišljenja drugih vještaka, kako to pogrešno drži drugotuženik.

Upravo suprotno, nalaz sudskog vještaka Ratka Đorđevića, je, nakon njegovog usmenog saslušanja na ročištu održanom 8. travnja 2014. pred ovim sudom, potpuno jasan, potpun i konzistentan sam sa sobom i s izvidenim okolnostima jer je, suprotno drugotuženikovim navodima, gotovo u potpunosti identičan s priloženim nalazima vještaka Miljenke Kliček, Gorana Kniewalda i Rolanda Pombergera, a većim dijelom je suglasan i s priloženim nalazom vještaka Karla Harathera, dok je mišljenje vještaka Ratka Đorđevića dosljedno, provjerljivo i ne izaziva osnovanu sumnju u njegovu pravilnost te, također, gotovo u potpunosti identično s mišljenjima vještaka Gorana Kniewalda i Rolanda Pombergera, a razliku od mišljenja vještaka Karla Harathera sudski vještak Ratko Đorđević je logično, argumentirano, precizno i jednostavno obrazio. Stoga je sud u potpunosti poklonio vjeru mišljenju, u ovom postupku imenovanog, vještaka Ratka Đorđevića jer je uvjerljivo, argumentirano, logično i suglasno s mišljenjima vještaka Gorana Kniewalda i Rolanda Pombergera i jer je navedeni vještak logično obrazio zašto mišljenje Karla Harathera, unatoč tome što je, za razliku od Elaborata društva JPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., Zagreb o utjecaju na okoliš odloženog baliranog otpada na lokaciji "Brezje" Varaždin iz rujna 2010. (primjedbe vještaka Ratka Đorđevića na listovima 1965 i 1976 spisa), izradeno sukladno pravilima struke, odstupa od mišljenja ostalih vještaka i nalaza inspektorice za zaštitu okoliša Miljenke Kliček, navodima da je vještak Karl Harather pošao od pogrešne i, nalazu inspektorice za zaštitu okoliša Miljenke Kliček, proturječne pretpostavke, da su bale u sporno vrijeme bile u raspadnutom stanju te da vještak Karl Harather nije uopće uzeo u obzir načelo žurnosti iz čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a.

Sudski vještak Ratko Đorđević je na ročištu održanom 8. travnja 2014. naveo i odgovorio, kako je izloženo u nastavku pod alinejama, dok se u zasebnim odlomcima, iza svake pojedine alineje, izlažu stajališta suda u pogledu pojedinih odgovora i navoda sudskog vještaka:

- da u cijelosti ostaje kod pisanog nalaza i mišljenja od 16. prosinca 2013. godine, s tim da je dodao da dokumentacija koju je naknadno zaprimio samo potvrđuje njegove navode iz osnovnog nalaza i mišljenja, a što je i obrazložio u podnescima od 2. i 3. travnja 2014. pa je tako i proširio osnovni nalaz i mišljenje da nije postojala opasnost od nastanka štete i nakon prosinca 2008. odnosno konkretno u siječnju, veljači i ožujku 2009. godine,

- da se, na primjedu drugotuženika da se u nalazu i mišljenju bavio i pravom, očituje tako da se bavio samo posljedicama toga, samo ako je pravo imalo utjecaja na njegove zaključke iz zaštite okoliša,

- da misli da ipak dvije stvari treba istaknuti, a to su da MBO nije žurni proces i ne može riješiti problematiku na trajnoj osnovi i to iz razloga jer preostalih 30 ili 40% otpada nije benefit odnosno nije društveno koristan proizvod već mora ići na drugu deponiju, te da je APO, s obzirom na kratkoču vremena u kojem je izradio svoj elaborat, solidno predložio postupak koncesije čime je išao na trajno zbrinjavanje otpada. Nije primijetio da je APO u tom elaboratu inzistirao na žurnim rješenjima jer postupak koncesije nije žuran postupak.

Takvi zaključci sudskog vještaka su posve logični i, većim dijelom, sukladni sadržaju isprava priloženih spisu, posebice isprava priloženih na listovima 128 do 135, 416 do 451 i 546 do 563 spisa, uz dodatak da je APO u tom elaboratu ipak djelomično inzistirao na žurnom rješenju, pozivom na mogućnost izuzeća zbog hitnosti po ZJN-u. Navedeni dodatak, međutim, nema utjecaja na kvalitetu danog mišljenja vještaka Ratka Đorđevića jer nije u uzročno-posljedičnoj vezi s mišljenjem vještaka i jer sud u tom dijelu nije niti trebao stručnu pomoć vještaka budući da se radi o činjenici koja se utvrđuje čitanjem isprave.

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika Maje Špoljarić o proturječnosti navoda na 9. stranici osnovnog nalaza i mišljenja i navoda na 14. stranici osnovnog nalaza i mišljenja, prema kojem prvom navodu je vještak konstatirao da su podaci u dokumentaciji dovoljni za predmet vještačenja, a prema drugom navodu da je dva puta bio na spornoj lokaciji u travnju i svibnju 2013. i da je pri tom saslušavao svjedoke, da ustraje kod tvrdnje da su podaci u dokumentaciji dovoljni za predmet vještačenja, da nije točno da je dvaput bio na spornoj lokaciji već je na toj lokaciji bio jednom, 22. travnja 2013., kada je preuzeo spis, u prisustvu suca s tim da pritom nisu izvodenii nikakvi dokazi već je razgovarao s ljudima koji su u to vrijeme balirali otpad i primijetio da se otpad balira 6-7 puta.

Sud može samo potvrditi istinitost navoda sudskog vještaka da je, u prisustvu suca, bio na spornoj lokaciji 22. travnja 2013. i da je sudski vještak pritom razgovarao s ljudima koji su u to vrijeme balirali otpad i rekao sucu da je primijetio da se otpad balira 6-7 puta,

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika zašto onda u osnovnom nalazu i mišljenju piše da je bio dva puta na spornoj lokaciji, da se radi o omašci u pisanju,

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika zašto se pozivao na iskaze svjedoka Josipa Keretića i Bože Majcenu u nalazu i mišljenju i da li ih je saslušavao, da je bila njegova dužnost pozvati se na te iskaze jer su bili u spisu i dali su stručno odnosno tehničko mišljenje što su radili, ali ih nije saslušavao niti ih poznaje.

Sud se ne slaže s drugotuženikovim shvaćanjem da je sudski vještak, pozivanjem na te iskaze, počinio bilo koju bitnu povredu odredaba parničnog postupka.

U odnosu na pitanja punomoćnice drugotuženika kako je sudski vještak došao do Stručnog mišljenja u potencijalu ugrožavanju čovjeka i okoliša iz rujna 2012. priloženog u spisu uz list 1814 i kako je došao do datuma 9. siječnja 2009. o predaji konačnog teksta prijedloga dokumenta od 9. prosinca 2008. kada toga u spisu nema, čime je drugotužnik htio ukazati na pristranost sudskog vještaka, sud se već detaljno očitovao prilikom iznošenja razloga za odbijanje zahtjeva drugotuženika za izuzeće sudskog vještaka Ratka Đorđevića pa nema potrebe za ponavljanjem tih razloga na ovome injestu.

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika zašto je naslov navedenog dokumenta otisnut masnim slovima, da se radilo o bitnom dokumentu za provedbu drugih radnji i to naročito u smislu trajnog zbrinjavanja otpada, a kako je to već izlagao u uvodnom dijelu izlaganja,

S tim u vezi, sud može samo dodati da je i sam drugotužnik, tijekom ovoga postupka, više puta, isticao važnost tog dokumenta i navodio ga kao osnovni povod za žurno postupanje pa je sasvim logično da ga je i sudski vještak detaljno proučio.

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika da li mu je poznato o kakvim se folijama radilo prilikom predmetnog baliranja, da mu je poznato da se u prvom razdoblju otpad balirao folijama jednogodišnjeg trajanja pod UV zračenjem, a da se naknadno balirao dvogodišnjim folijama. Nije kontaktirao prvočuženika u pogledu točnog podatka koliko dugo su se upotrebljavale jednogodišnje folije i da li su to najstarije, ali navedeno ne bi imalo utjecaja na njegovo mišljenje i zaključak,

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika da li je utvrdio prilikom posjeta spornoj lokaciji u prisutnosti suca gdje se nalaze najstarije bale, da je utvrdio da se te bale nalaze na asfaltnoj podlozi, na desnoj strani odlagališta, da su te bale bile u lošem stanju što nije sporno s tim da se slagao s nalazima ostalih vještaka da nije lako 2013. godine utvrditi stanje iz 2008. godine,

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika da li je prilikom posjeta utvrdio da se dio starih bala nalazi na zemljanoj podlozi, da je to utvrdio, a nakon što ga punomoćnica drugotuženika pita zašto to nije naveo u nalazu, da to nije važno za 2008. godinu, ali je to akceptirao u zaključcima, kada je govorio o propusnosti podloge.

Ovdje sud drži potrebnim osvrnuti se na primjedbu koju je drugotužnik iznio na ročištu na kojem je zaključena glavna rasprava, da je sudski vještak Ratko Đorđević gotovo na sva pitanja odgovarao da je to akceptirao, no da se u nalazu i mišljenju nije pozivao na dokumente koje je "akceptirao" nego na dokumentaciju koja nije relevantna za njegov nalaz i mišljenje. Činjenica da sudski vještak nešto nije izričito naveo ne umanjuje vrijednost danog nalaza i mišljenja jer je sudski vještak, prilikom usmenog saslušanja, odgovorima na pitanje punomoćnice drugotuženika, dopunio pisani nalaz i mišljenje u tom dijelu, s tim da se pritom naglašava da vještak, sukladno čl. 260. st. 1. ZPP-a, prvenstveno iznosi nalaz i mišljenje usmeno na raspravi. Što se pak tiče nalaženja dijela starih bala na zemljanoj podlozi ta činjenica, sama za sebe, pored kasnije iznesene činjenice da balirani otpad nema nikakav utjecaj na onečišćenje okoliša i da je, ponajprije uvidom u nalaz inspektorice za zaštitu okoliša Miljenke Kliček, vještak utvrdio da bale u sporno vrijeme nisu bile u raspadnutom stanju, nije odlučna za konačan ishod ovoga spora i niti u kojem dijelu utječe na uvjerljivost i

pravilnost danog mišljenja sudskog vještaka Ratka Đorđevića. Naime, inspektorica za zaštitu okoliša Miljenka Kliček je u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru od 18. travnja 2007. izričito navela da "nije uočila rasipanje otpada bilo kod usipnog koša ili zbog eventualnog pucanja zaštitne folije" (list 92 spisa), u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru od 11. siječnja 2008. da "je uočila pucanje bala koje su bile prve odložene na lokaciji, od travnja 2005." (list 100 spisa), dakle, ne i rasipanje bala, u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru od 22. siječnja 2010. nije iznijela nikakve navode u tom pogledu, da bi tek u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru od 7. srpnja 2011. navela "da se u vrijeme nadzora na lokaciji nalazio otpad u rasutom stanju koji je stranka skupila 5. i 6. srpnja 2011., jer je došlo do privremenog zastoja zbog kvara na stroju za baliranje" (list 109 spisa). S tim u vezi, sud je suglasan sa svim tužiteljevim navodima iz podneska od 8. svibnja 2012., navedenim pod točkom III.1.(i) kojima je obrazlagao razloge donošenja rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uredenja i graditeljstva od 3. srpnja 2007. i nedonošenja mjera predviđenih mjerodavnim Zakonom o zaštiti okoliša, na listu 262 spisa i poledini toga lista. Zbog takvog nalaza inspektorice za zaštitu okoliša Miljenke Kliček sud nije povjerovao procjeni društva Hilson Moran Partnership Ltd. od 21. lipnja 2006. (listovi 1464 i 1465 spisa) koju je navedeno društvo izradivalo za Biotehnoški park Varaždin d.o.o., Zagreb, jer se radi o nepristranim i zainteresiranim osobama za tu problematiku, uzimajući u obzir dopise društva Biotehnoški park Varaždin d.o.o., Zagreb priložene na listovima 1826 do 1848 spisa koje je uz podnesak od 17. svibnja 2013. priložio drugotuženik.

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika da li je prilikom izrade nalaza i mišljenja akceptirao nalaze Hrvatskih voda iz 2006. i 2007. godine, da je, a na pitanje da li su postojale mjere koje su propisale Hrvatske vode u tim dopisima, da nisu osim u dijelu gdje postoji asfaltirana podloga i to iz razloga jer je beton nepropusna podloga,
- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika da li je 2008. odlagalište bilo ilegalno, da je navedeno vidljivo iz rješenja inspektorice za zaštitu okoliša.

Ta činjenica, ponavlja se, u ovome postupku uopće nije sporna, na njoj inzistira i sam tužitelj u spomenutom podnesku od 8. svibnja 2012., ali nije neposredno odlučna za konačan ishod ovoga spora.

- na posebno pitanje da li je vještak vidio dopis vatrogasne postrojbe iz 2008. godine, da je i da ga je akceptirao,

I takav je odgovor sudskog vještaka, prema ocjeni ovoga suda, zadovoljavajući jer je sudski vještak naveo da opasnost od požara uvijek postoji, ali da u sporno vrijeme na spornoj lokaciji nije bila tolika da bi postojala opasnost od ekološkog akcidenta, što je i prije, u pisanom nalazu, i kasnije, u dalnjem dijelu iskaza, sudski vještak detaljno i logično obrazložio.

- na posebno pitanje zašto to nije vidljivo iz nalaza, da onda pun. drugotuženika ne zna čitati nalaz, a razlog je jer je prihvatio mišljenja oba sudska vještaka iz Austrije u tom dijelu,
- na posebno pitanje da li je 2008. na spornoj lokaciji bilo riješeno pitanje oborinskih voda, da nije te da je o tome dao svoje mišljenje. Sve što je trebalo napraviti postoji u Studiji utjecaja na okoliš SPP-a iz 2005. godine, ali prvotuženik nije uredno postupao po toj Studiji,

Punomoćnica drugotuženika je, s tim u vezi, navela da je iz stranice 56 te Studije vidljivo da je društvo DVOKUT-ECRO 2002. godine uzorkovalo tlo i podzemne vode, što je sudski vještak i potvrdio, ali i dodao da nije sudjelovao u izradi Studije utjecaja na okoliš,

- na posebno pitanje drugotuženika zašto je ukazao da termini moraju biti kvantificirani na stranici 10 nalaza, a zatim ni sam nije kvantificirao podatke, ukazao je na navode na stranici 11 nalaza gdje je vidljivo da je točno kvantificirao podatke pa tako i uzeo temelj za to od 100 komada bala na 100 m² i to samo donje odnosno rubne bale,
Sud dodaje da upravo to i proizlazi iz pisanog nalaza i mišljenja,

- na posebno pitanje drugotuženika kako je došao do tog broja, da je prvenstveno do tog broja došao uzimajući u obzir rješenje i nalaze Inspektorice za zaštitu okoliša te priložene fotografije,

- na posebno pitanje drugotuženika kako zna da nije bilo raspadnutih bala u unutrašnjosti trokuta u kojima su bale raspoređene, da to ne bi trebalo biti tako jer nije bilo nikakvih dinamičkih sila koje bi to uzrokovale, a nije prisutno UV zračenje ili nešto slično,

Drugotužnik naknadno nije uspio dovesti u sumnju ovo logično i stručno objašnjenje sudskog vještaka Ratka Đorđevića navedene odlučne činjenice za konačan ishod ovoga spora ni priloženim očitovanjem vještaka Karla Harathera (listovi 2992 do 3008 spisa), a niti bilo čim drugim.

- na posebno pitanje drugotuženika u koliko redova su skladištene bale, da misli da se radilo o maksimalnoj površini od 10m, ali bi morao provjeriti u spisu. Dodao je da je bilo 10 redova bala, možda i 8 nakon čega je punomoćnica drugotuženika navela da je bilo 5 redova bala prema studiji SPP-a.

Sud ne misli da ovo odstupanje dovodi u sumnju kvalitetu danog nalaza i mišljenja u smislu čl. 261. st. 2. i 3. ZPP-a.

- na posebno pitanje drugotuženika da li je pribavio podatke o količinama padalina u sporno vrijeme, da je te da danas raspolaže s podacima kolike su bile temperature u sporno vrijeme u Mariboru i u Zagrebu, na aerodromu u Plesu, što misli da je dovoljno i za utvrđenje temperatura u Varaždinu.

Ni ovo, prema ocjeni ovoga suda, ne dovodi u sumnju kvalitetu danog nalaza i mišljenja u smislu čl. 261. st. 2. i 3. ZPP-a.

- na posebno pitanje drugotuženika da li je prilikom posjete spornoj lokaciji primijetio glodavce na balama, da nije ali da su bale bile u lošem, rastresitom stanju što nije ništa specijalno te proizlazi i iz ostalih nalaza i mišljenja, s čime se slaže.

Radi se o proteku od više od četiri godine od spornog vremena pa se ne radi o odlučnoj činjenici za konačan ishod ovoga spora.

- na posebno pitanje drugotuženika na kojoj se dubini nalaze prve podzemne vode na spornoj lokaciji, da se aktivne podzemne vode nalaze na dubini već od 2-3 metra prema hidrogeološkim kartama,

- nakon što punomoćnica drugotuženika ukazuje da iz nalaza i mišljenja IPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., stranica 3 i nalaza i mišljenja vještaka Karla Harathera

proizlazi da podzemne vode nalaze već na dubini od 0,5 – 1,3 m, da ostaje kod svoje procjene da se aktivne podzemne vode nalaze na dubini od 2-3 metra i to iz razloga jer iz procjene vode proizlaze da tek negdje na 2-3 metra postoje piezometri i prvočuženik može vrlo lako napraviti profil,

- na posebno pitanje drugotuženika kako je utvrdio tehnologiju predobrade koju je opisao na stranicama 10 i 11 nalaza, da ju je utvrdio na licu mesta ali i iz dokumentacije u spisu,

- na posebno pitanje drugotuženika zašto je naveo da se iz bala isisava zrak a ne istiskuje i na temelju čega je to utvrdio, s čim u vezi je drugotuženik dodao da suprotno proizlazi iz nalaza IPZ UNIPROJEKT TERRA a isto iz nalaza Karla Harathera, da se bale vakumiraju, ali da je u konačnici rezultat isti,

Iz navedenoga jasno proizlazi da se ni tu ne radi o odlučnoj činjenici za konačan ishod ovoga spora, a niti je drugotuženik bilo čim naknadno dokazao suprotno, odnosno zašto bi ta činjenica bila važna za konačnu odluku.

- na posebno pitanje drugotuženika da li se zrak isisava ili istiskuje, da je točan podatak iz nalaza IPZ UNIPROJEKT TERRA,

- na posebno pitanje drugotuženika da li onda u tom dijelu odstupa od svog nalaza, da se priklanja spomenutom nalazu u tom dijelu, ali da se više radi o izrazu nego o načinu predobrade,

- na posebno pitanje drugotuženika da li je vještak vidio tablicu-usporedbu odabranih ispitnih parametara u procjednoj vodi u rujnu 2009. na deponiji Brezje, da je video i akceptirao te podatke, da se slaže da su parametri odstupali i do 10 puta od najveće dopuštene količine, ali da je već dao svoje mišljenje o dodatnim mjerama. Također, da ističe da načelo predostrožnosti odnosno potencijala na temelju kojega je izrađen nalaz vještaka Karla Harathera nije načelo žurnosti, a da je on svoj nalaz i mišljenje utemeljio na načelu žurnosti, uvažavajući pri tom i predostrožnost odnosno uvažio je objašnjenja navedenog vještaka,

- na posebno pitanje drugotuženika što za njega znači načelo žurnosti, da se prilikom izrade nalaza i mišljenja usredotočio na stanje u prosincu 2008. i kakve je mjere tada trebalo poduzeti da bi se što više smanjio utjecaj na okoliš, a da se izrada MBO postrojenja, pa čak i pokretnog, nije mogla dogoditi u razdoblju kraćem od 2-3 godine,

- na posebno pitanje drugotuženika da li zna kakva se vrsta otpada nalazila u balama i da li je postojao i infektivni i opasni otpad, da se nalazio tipični komunalni otpad jer se u službenim podacima ne spominje infektivni i opasni otpad a nema ga ni u analizama,

- na posebno pitanje drugotuženika zašto je predložio poduzimanje mjera zaštite okoliša navedenih na stranici 12 nalaza kada je na istoj stranici naveo da praktički ne postoji opasnost od onečišćenja podzemnih voda, da je postupio sukladno drugom nalogu odnosno zadatku određenom od strane suda i da je naveo žurne mjere koje je po njegovom mišljenju trebalo provesti u sporno vrijeme, do eventualne izgradnje MBO postrojenja. U tom razdoblju, potrebnom za poduzimanje žurnih mjera, od 3-4 mjeseca ne bi se dogodile nikakve negativne stvari jer bi navedene mjere djelovale,

I taj odgovor sudskog vještaka je logičan i točan jer je sud doista postavio sudskom vještaku i drugi nalog, pod hipotetskom pretpostavkom da je opasnost od ekološkog akcidenta postojala, u povodu kojega je sudski vještak Ratko Đorđević, u bitnom, naveo da MBO nije žurni proces i da predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na listovima 8 do 14 spisa) nije predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja

žurnog sprječavanja nastanka štete jer se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići sljedećim mjerama: postavljanjem nepropusnih podloga i odvodnje s akumulacijom koja se redovito prazni, prekrivanjem otpada i ponovnim baliranjem puknutih bala, te ostalim mjerama koje je iznio na stranici 12 pisanog nalaza (list 1968 spisa). Štoviše, sud drži potrebnim ovdje istaknuti da je taj nalog sudskom vještaku bio i važniji jer je svakako lakše utvrditi koje je hitne mjere trebalo poduzeti u sporno vrijeme, pod hipotetskom pretpostavkom da je opasnost od ekološkog akcidenta u to vrijeme postojala, nego je li ta opasnost doista i postojala, baš kao što je sudu, kao nestručnoj osobi, lakše, pravilima logike i iskustva, i provjeriti je li predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na listovima 8 do 14 spisa) predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete, uzimajući pritom u obzir da se predmetna nabava odnosila i na zbrinjavanje 70.000 tona tekućeg tj. novonastalog, tada još nepostojećeg komunalnog otpada iz čl. 2.3 toga Ugovora. Na to uostalom ukazuju i ranije citirane okolnosti koje je sud, prije ocjene nalaza i mišljenja vještaka, iznio kao okolnosti koje je mogao utvrditi i bez stručne pomoći vještaka i koje upućuju na to da nije bila ispunjena niti druga kumulativna pretpostavka za primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a (listovi 22 i 23 ove presude). Naime, vidljivo je da tamo prevladavaju okolnosti koje se odnose na drugi nalog sudskom vještaku, koje je hitne mjere trebalo poduzeti u sporno vrijeme, pod hipotetskom pretpostavkom da je opasnost od ekološkog akcidenta u to vrijeme postojala, jer je navedeno devet takvih okolnosti dok, s druge strane, dvije, tamo najprije (pod prvom i drugom alinejom) navedene okolnosti posredno upućuju na nepostojanje opasnosti od ekološkog akcidenta u sporno vrijeme.

- na posebno pitanje drugotuženika kako je mogao navesti da nije postojala opasnost od onečišćenja tla kada je na stranici 13 rekao da je mala količina procjednih voda onečistila tlo i da je onečišćenje tla minimalno, da se radi o minimalnom onečišćenju, ako je u sporno vrijeme uopće postojalo, koje u svakom slučaju nije moglo dovesti do nastanka štete. Ponovio je, da su predložene mјere poduzete, da ne bi bilo nikakvog onečišćenja tla,

- na posebno pitanje drugotuženika je li VARKOM poduzeo koju od predloženih mјera iz Studije SPP-a, njih 36, da je poduzeo samo dijelove pa tako nije npr. postavio ogradi i sve ono što je inspektorica našla u svom nalazu,

- na posebno pitanje drugotuženika zašto je naveo da nema opasnosti od onečišćenja rijeke Plitvice i da li zna koliko je udaljena od odlagališta Brezje, da se radi o rijeci druge kategorije, koja nije u sporno vrijeme bila za piće, ali je bila čišća odnosno nije bila onečišćena jer tako proizlazi iz kategorizacije. Udaljena je od odlagališta Brezje otprilike 200-300 metara te bi u slučaju elementarnih nepogoda kao što su bile nedavne poplave, bilo sve poplavljeno, nakon čega je punomoćnica drugotuženika priložila fotografije poplava iz 2013. godine na spornoj lokaciji.

I prethodni i sljedeći odgovori npr., prema ocjeni ovoga suda, jasno ukazuju na odličnu pripremljenost sudskog vještaka i preciznost i detaljnost njegovog iskaza.

U odnosu na načelo potencijalnosti ili predostrožnosti sudski vještak je naveo da potencijalna opasnost uvijek postoji, ali da je prilikom izrade nalaza i mišljenja uzeo u obzir i načelo žurnosti odnosno koje je mјere trebalo poduzeti u sporno vrijeme i primjenom tog načela pa bi se potencijalna opasnost svela na minimum.

- na posebno pitanje drugotuženika tko je postavljao piezometre uz predmetni deponij, tko je određivao lokacije postavljanja i tko je uzimao uzorke za analizu Zavoda za javno

zdravstvo, da je piezometre postavlja VARKOM, da ne zna tko je odredivao lokacije postavljanja, da bi on možda postavio i drugi red piezometara i jedan u sredini, ali da drži da su lokacije postavljene u redu i da su blizu pa su trebale odmah vidjeti onečišćenje ako ono postoji. S obzirom na ranija iskustva pretpostavlja je da je uzorke za analizu uzimao Zavod ili netko koga su oni ovlastili jer su se i ranije rukovodili tim načelom. U piezometrima su ustanovljeni nitrati odnosno sastojci koji su tipični za gnojiva pa bi tim više piezometri ustanovili druga onečišćenja, pogotovo prema riječi Plitvica.

- na posebno pitanje drugotuženika na kojoj su dubini postavljeni piezometri, da su oni postavljeni do dubine od 40 metara, ali su perforirani od početka na niže pa su zato njima ustanovljeni nitrati i navedeno nije u proturječnosti s njegovim prethodnim navodom da se procjedne vode prvenstveno šire horizontalno a ne vertikalno,

- na posebno pitanje drugotuženika koliko je 2008. bilo metana na spornoj lokaciji i koji je utjecaj metana na okoliš, da ne može točno navesti koliko se oslobođilo metana u to vrijeme, oslobođio se u jako malim količinama jer nije bilo oštećenih bala, da ne želi kvantificirati, da je uzeo prilikom izrade nalaza u obzir utjecaj metana, ali da drži da se radi o minimalnom utjecaju na ozonski omotač, o tako malom utjecaju da je o tome bespredmetno razgovarati. Zbog toga metan ni u kojim propisima nije kategoriziran u zaštiti okoliša.

- na posebno pitanje drugotuženika kako je utvrdio da nije bilo neugodnih mirisa u sporno vrijeme, da je to utvrdio prvenstveno na temelju nalaza inspektorice za zaštite okoliša čija je dužnost bila konstatirati takve mirise ako ih je u sporno vrijeme doista i bilo,

- na posebno pitanje drugotuženika o balama u rastresitom stanju, da je primijetio da su svjedoci radnici u svojim iskazima naveli da ako je bala pala, da su je pokupili iz rastresitog stanja i ponovno balirali,

- na posebno pitanje drugotuženika o opasnosti od samozapaljenja, da takva opasnost nije postojala, da su se u tom pogledu složili svi stručnjaci, te da su naveli i da su temperature u unutrašnjosti bala stabilne i da je postotak metana premali za samozapaljenje,

- na posebno pitanje drugotuženika da li je 2008. godine postojala potencijalna opasnost od požara, da je postojala i da je zato VARKOM poduzeo neke mjere u tom smislu iz načela predostrožnosti, ali je morao i više od toga učiniti, napraviti plan zaštite od požara jer takav dokument nije bio u spisu iako je bio predviđen studijom, npr. postaviti vatrogasno vozilo odnosno neku od puno mjera koju uobičajeni plan od zaštite od požara predviđa. Morali su napraviti i plan zaštite na radu s tim da je dodao da je logično da se s povećanjem broja bala povećava potencijalna opasnost od požara,

- na posebno pitanje drugotuženika u pogledu proturječnosti navoda sudskog vještaka u zadnjoj rečenici na stranici 16 i prvom zaključku na stranici 17, da nema proturječnosti između te dvije rečenice jer je prvi zaključak na stranici 17 utemeljio na načelu predostrožnosti i potencijala zbog rizika koji je postojao u prosincu 2008. i nije bio takav da bi mogao dovesti do opasnosti iz navedenog zaključka. Potencijal je postojao, ali ne i dovoljan rizik.

Sudu je i ovaj odgovor jasan i logičan te, u bitnom, sažima mišljenje sudskog vještaka Ratka Đorđevića prema kojemu je njegov odgovor na prvi, postavljeni mu, zadatak: da u prosincu 2008., ali ni u siječnju, veljači i ožujku 2009. godine, nije postojala takva opasnost od nastanka štete na privremenom odlagalištu komunalnog otpada na lokaciji BREZJE, u vidu zagadenja tla i podzemnih voda, prekomjernog nakupljanja metana ili nečega drugoga, uslijed koje bi postojala opasnost od ekološkog akcidenta, a što je, dakako, vidljivo i iz pisanih nalaza i mišljenja toga vještaka priloženoga na listovima 1957 do 1983 spisa kojega stoga ovdje nije potrebno u cijelosti iznosit i ponavljati.

- na posebno pitanje tužitelja koja je razlika u utjecaju na okoliš baliranog i nebaliranog otpada, da je baliranje otpada najsigurniji način skladištenja otpada u čemu se slažu svi stručnjaci, ali se radi o privremenom skladištenju pa je to glavni razlog zašto se otpad tako ne skladišti trajno. Balirani otpad nema nikakvog utjecaja na onečišćenje okoliša.

Ovaj važni zaključak sudskog vještaka drugotuženik ničim nije doveo u sumnju, a niti je bilo čim dokazao da su u sporno vrijeme bale bile u raspadnutom stanju. Naime, čak ni vještak Karl Harather u svom posljednjem očitovanju na nalaz i mišljenje vještaka Ratka Đorđevića to nije tvrdio već je naveo da "2008. značajan broj bala nije bio čvrsto zatvoren" (posljednji odlomak na listu 2998 spisa), za što je kao dokaz priložena fotografija na listu 2996 spisa, iz koje čak ni to nije vidljivo.

- na posebno pitanje tužitelja da li potencijalna opasnost od požara postoji i kod MBO postrojenja, da postoji i da se od 56 slučaja koje je spomenuo vještak Karl Harather, prema njegovom znanju, ni jedan ne odnosi na balirani otpad već se u principu najviše odnosi na predobradu otpada jer se radi o zatvorenom prostoru i takvih tehnologijama,

- na posebno pitanje tužitelja je li moguće kao usporedbu stanja baliranog otpada u Brezju i njegovih utjecaja na okoliš usporedivati iskustvene vrijednosti koje se odnose na emisije kućnog otpada na otvorenom, a kao što to čini gospodin Karl Harather u svom nalazu i mišljenju, da je navedeni to korektno napravio jer je smatrao da su se bale raspale i da je svoja predviđanja predvidio na takvo stanje,

- na posebno pitanje tužitelja da li su 2008. bale u Brezju bile u raspadnutom stanju, da nalaz inspektorice za zaštitu okoliša i priložene fotografije ne ukazuju na to pa da zbog toga zaključuje da nisu bile u raspadnutom stanju.

S tim u vezi je i tužitelj, ponavlja se, još u podnesku od 8. svibnja 2012., logično obrazložio da je inspektorica za zaštitu okoliša u sporno vrijeme imala na raspolaganju i odredene privremene mјere za kojima nije posegla pa da i to ukazuje na to da bale u sporno vrijeme nisu bile u raspadnutom stanju. Sud nije saslušao inspektoricu za zaštitu okoliša Miljenku Kliček na tu okolnost jer:

- su u spisu priloženi svi njezini zapisnici o obavljenim inspekcijskim nadzorima u spornom razdoblju (listovi 87 do 123 spisa),

- i iz nalaza i mišljenja vještaka Gorana Kniewalda proizlazi da u sporno vrijeme nije postojala opasnost od ekološkog akcidenta, a tužitelj pravilno drži da sud može i taj dokaz uzeti u obzir prilikom donošenja konačne odluke u ovoj pravnoj stvari, ali ne s dokaznom snagom vještačenja, već s dokaznom snagom bilo koje druge priložene isprave,

- i sve ostale okolnosti, npr. probaj vrijednosnog cenzusa i odgovor sudskog vještaka Ratka Đorđevića na drugi, postavljeni mu zadatak, da predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na listovima 8 do 14 spisa) nije predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete jer se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići sljedećim mjerama: postavljanjem nepropusnih podloga i odvodnje s akumulacijom koja se redovito prazni, prekrivanjem otpada i ponovnim baliranjem puknutih bala, te ostalim mjerama koje je iznio na stranici 12 pisanog nalaza (list 1968 spisa), nedvojbeno ukazuju na suvišnost izvođenja toga dokaza.

- na posebno pitanje tužitelja da li je suglasan s mišljenjem vještaka Rolanda Pombergera iz nalaza naslovленog "Zaštita okolišnog medija – zrak", sadržanog na listu 103 toga nalaza (list 2775 spisa), predzadnji odlomak u pogledu prekida reakcija koje stvaraju plin

i dalje, nakon što mu se čita citat, da je suglasan s tim dijelom mišljenja toga vještaka i da je upravo zbog toga odgovorio da balirani otpad neima utjecaja na onečišćenje okoliša.

- na posebno pitanje punomoćnice drugotuženika kako komentira fotografije iz siječnja 2008. uz zapisnik inspektorice za zaštitu okoliša od 11. siječnja 2008., nakon što mu se te fotografije predaju na uvid, da iz tih fotografija nije vidljiva rasutost bala, da je samo konstatirano pucanje folija i da pretpostavlja da bi inspektorica utvrdila i rasutost bala da je u to doba bilo takvih bala s obzirom na opsežnost njezinog nalaza.

Dakle, iz svega navedenoga proizlazi da je sudski vještak negativno odgovorio na oba postavljena mu pitanja, je li u sporno vrijeme postojala opasnost od ekološkog akcidenta i bi li predmetna nabava, u slučaju hipotetskog postojanja navedene opasnosti, predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete, s tim da je jasno i precizno opisao i način postupanja kojim bi se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići, pri čemu sud ponavlja da za konačan ishod ovoga spora drži i važnjom i lakše provjerljivom potonju okolnost koju drugotuženik zapravo očitovanjem na nalaz i mišljenje sudskog vještaka i postavljenim mu pitanjima prilikom usmenog saslušanja, uopće nije osporavao. Jedino je vještak Karl Harather u očitovanju na nalaz i mišljenje sudskog vještaka Ratka Đorđevića, u odnosu na predložene mjere vještaka Ratka Đorđevića, naveo "da je ekonomski suludo postojeće privremeno odlagalište svakih nekoliko godina premještati i ponovno ga natkrivati, odnosno ga sličnim mjerama duže vrijeme održavati na životu budući da je to skuplje i s ekološkog aspekta nepogodnije (...) Održivo rješenje se može dobiti samo uklanjanjem odlagališta i obradom otpada u odgovarajućem tehnički suvremenom pogonu" (list 3007 spisa). No, navedeni vještak, kako je to jasno vidljivo iz navedenih citata, pritom uopće nije uzeo u obzir osnovno načelo žurnosti na koje ukazuje čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a koje je sudski vještak Ratko Đorđević uzeo u obzir i koje je trebalo biti osnovni opravdani razlog za neprovodenje postupka javne nabave, a što je sve nekoliko puta i sudski vještak Ratko Đorđević osnovano istaknuo prilikom davanja usmenog iskaza, npr. navodom "da načelo predostrožnosti odnosno potencijala na temelju kojega je izrađen nalaz vještaka Karla Harathera nije načelo žurnosti, a da je on svoj nalaz i mišljenje utemeljio na načelu žurnosti, uvažavajući pritom i predostrožnost odnosno uvažio je objašnjenja navedenog vještaka". Na osnovost te tvrdnje sudskog vještaka Ratka Đorđevića jasno ukazuju izloženi citati navoda vještaka Karla Harathera u kojima spominje premještanje i natkrivanje privremeno odlagalište svakih nekoliko godina, "održavanje na životu" duže vrijeme te održivo rješenje i za 2008. godinu i za danas. Naime, iz tih navoda nedvojbeno proizlazi da se navedeni vještak nije bavio hitnim rješenjem, u smislu čl. 5. st. 1. 15. mjerodavnog ZJN-a, već trajnim rješenjem, a za kakvo rješenje je nedvojbeno trebalo provesti propisani postupak javne nabave ili dodjele koncesije.

Sud je stoga u potpunosti poklonio vjeru nalazu i mišljenju sudskog vještaka Ratka Đorđevića i iz razloga jer je:

- u potpunosti, jasnim, preciznim i detaljnim odgovorima, odgovorio na postavljene mu zadatke,

- povrh toga, jednostavnim, jasnim i provjerljivim odgovorima i dodacima odgovorima, kratko i jasno objasnio zašto je došlo do određenih razlika između njegovog nalaza i mišljenja te nalaza i mišljenja vještaka Karla Harathera, kojega je angažirao i na kojega se najčešće tijekom ovoga postupka pozivao drugotuženik, pa tako, na jednostavan, ali uvjerljiv način, kratko i jasno objasnio i dva osnovna nedostatka toga nalaza i mišljenja;

1) da je vještak Karl Harather pošao od pogrešne pretpostavke da su bale 2008. godine bile u raspadnutom stanju, uzimajući u obzir i spominjući na više mesta u "Stručnom

mišljenju o potencijala ugrožavanja čovjeka i okoliša" iz rujna 2012. (priloženom uz list 1814 spisa) "približne iskustvene pretpostavke koje se tiču nastanka emisija kod otvoreno odloženog kućnog smeća", npr. pod dijelovima: 3 Rezultati, 3.1. Nalaz, 3.1.1. Postupak, zatim 3.2 Stručno mišljenje vještaka, 3.2.1 Emisije u tlo, površinske vode i podzemne vode, 3.2.1.1 Osnove, te 3.2.2 Emisije u zrak, 3.2.2.1 Osnove (što je, međutim, u posljednjem očitovanju na nalaz i mišljenje vještaka Ratka Đorđevića taj vještak navodom na listu 2998 spisa "da 2008. značajan broj bala nije bio čvrsto zatvoren" djelomično i porekao), te

2) da navedeni vještak nije uopće uzeo u obzir načelo žurnosti iz čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a, kako je to prethodno detaljno obrazloženo i s čime se stoga također slaže i ovaj sud.

Dakle, zaključno, sud je:

- i gramatičkim i teleološkim tumačenjem drugog dijela odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a, zaključio da je navedena odredba za sve slučajeve opasnosti od nastanka ekološkog akcidenta u sporno vrijeme predviđala vrijednosni cenzus koji je predmetnim Ugovorom o nabavi premašen više od trideset puta,

- i pravilima logike i iskustva i uz stručnu pomoć imenovanog sudskog vještaka za zaštitu okoliša Ratka Đorđevića, zaključio da u sporno vrijeme na privremenom odlagalištu komunalnog otpada na lokaciji BREZJE nije postojala opasnost od ekološkog akcidenta, kao i da predmetna nabava ne bi predstavljala žuran i adekvatan način sprječavanja takve, hipotetske opasnosti propisane čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a, jer se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići drugačijim, ranije, detaljno opisanim načinom postupanja, pa u konkretnom slučaju nedvojbeno nije postojala niti jedna od navedenih kumulativnih pretpostavki za primjenu navedene zakonske odredbe. Zato su svi pobijani ugovori nedvojbeno ništeti primjenom čl. 164. st. 1. t. 8. mjerodavnog ZJN-a.

Što se pak tiče jedinog, preostalog izvedenog dokaza saslušanjem, svjedoka Ivana Čehoka, kojega je ovaj sud pročitao na ročištu glavne rasprave održanom 5. ožujka 2013., sud najprije ponovno skreće pozornost na stajališta ovoga suda iznesena na tom ročištu prema kojima se ovaj spor većim dijelom svodi na pravna pitanja, a manjim dijelom na utvrđenja i razjašnjenja činjenica za koja je potrebno stručno znanje pa iskaz navedenoga svjedoka koji nije stručna osoba u tom smislu, nije mogao dati odgovor niti na jedno od navedenih, odlučnih pitanja. Naime, taj iskaz je mogao dati dijelom samo odgovor na pitanje jesu li pobijani ugovori ništeti i primjenom čl. 273. st. 2. ZOO-a odnosno je li tužiteljeva pobuda za nalaganje sklapanja prvtuženiku odnosno sklapanje pobijanog ugovora bila nedopuštena u smislu te zakonske odredbe. Tom dijelu iskaza navedenog svjedoka sud, međutim, nije povjerovao, izuzev u dijelu u kojemu je taj dio iskaza svjedoka Ivana Čehoka u suglasnosti s priloženim ispravama, i to iz sljedećih razloga:

- jer je iz sadržaja toga dijela iskaza evidentno da je navedeni svjedok, protiv kojega je u međuvremenu, pravomoćnim rješenjem Županijskog suda u Zagrebu broj KOV-US-60/12 od 6. prosinca 2012., potvrđena optužnica (listovi 1216 do 1410 spisa) za počinjenje kaznenih djela koja obuhvaćaju i sklapanje ovdje pobijanih ugovora, prvenstveno prilikom davanja iskaza nastojao otkloniti svoju kaznenopravnu odgovornost,

- jer je tako u značajnom dijelu iskaza nastojao prebaciti svoju odgovornost za sklapanje pobijanih ugovora na tadašnjeg pročelnika Upravnog odjela za komunalni sustav, urbanizam i zaštitu okoline Grada Varaždina Marijana Bakulića,

- jer je takvo prebacivanje odgovornosti, u značajnom dijelu, u protivnosti s mišljenjem Upravnog odjela za komunalni sustav, urbanizam i zaštitu okoline Grada Varaždina od 17. prosinca 2008. (listovi 295 do 298 spisa) iz kojega proizlazi da je navedeni

Upravni odjel bio mišljenja da je drugotuženikov prijedlog ugovora od 16. prosinca 2008. neprihvatljiv u predloženom obliku zbog čak šesnaest, jasno i precizno navedenih, razloga, te, zaključno, "da bi ga u skladu s primjedbama trebalo doraditi na način da u usuglašavanju konačnog teksta ugovora sudjeluju sve zainteresirane strane, ali tek nakon što predlagatelj, ovdje drugotuženik, ishodi sve potrebne dozvole za obavljanje predmetne djelatnosti",

- jer je takvo prebacivanje odgovornosti u protivnosti i sa činjenicom da je navedeni svjedok u sporno vrijeme nesporno bio nadređeni Marijanu Bakuliću,

- jer navedeni svjedok na brojna pitanja nije znao odgovor odnosno nije ih se mogao sjetiti,

- jer je dio iskaza svjedoka da balirani otpad nije moguće prevesti niti na jednu lokaciju bez da se prije napravi obrada bala u protivnosti s mišljenjem vještaka Gorana Kniewalda, ali i s Planom sanacije lokacije "Brezje" na području Grada Varaždina uklanjanjem i obradom baliranog otpada s procjenom troškova društva APO d.o.o., Zagreb iz prosinca 2008. (listovi 546 do 563 spisa) u kojemu je, prilikom "opisa uklanjanja baliranog komunalnog otpada s lokacije Brezje i sanacije lokacije Brezje" (list 556 spisa), navedeno da se obrada bala izvodi na novoj lokaciji, nakon prijevoza baliranog komunalnog otpada,

- jer je stoga navedeni svjedok bio pristran i subjektivan.

No, upravo suprotno većem dijelu iskaza svjedoka Ivana Čehoka i navodima drugotuženika, ostale isprave priložene spisu ukazuju na to da su pobijani ugovori, izuzev primjenom čl. 164. st. 1. t. 8. mjerodavnog ZJN-a, ništetni i primjenom čl. 10.c st. 2. mjerodavnog Zakona o postupku primopredaje vlasti ("Narodne novine" broj 94/04, 17/07) te čl. 273. st. 2. i čl. 322. st. 1. ZOO-a u vezi sa čl. 49. st. 2. Ustava Republike Hrvatske, čl. 164. st. 1. t. 8. mjerodavnog ZJN-a, čl. 4., čl. 11. do 13. i čl. 15. mjerodavnog ZKG-a ili čl. 55., čl. 56. i čl. 59. mjerodavnog Zakona o otpadu.

Naime, ništetnost Dodatka Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenog 12. svibnja 2009., primjenom čl. 10.c st. 2. mjerodavnog Zakona o postupku primopredaje vlasti, nedvojbeno proizlazi iz sljedećih činjenica:

- da iz priloženog Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenog 24. prosinca 2008. između prvočuženika VARKOM d.d., Varaždin i drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., Varaždin (tada T7 VIS d.o.o., Varaždin), nedvojbeno proizlazi da tužitelj u trenutku njegovog sklapanja nije bio stranka toga Ugovora, što je potvrđio u svom isaku i svjedok Ivan Čehok, kao tadašnji gradonačelnik i zastupnik tužitelja,

- da iz priloženog Dodatka Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenog 12. svibnja 2009. između prvočuženika VARKOM d.d., Varaždin, drugotuženika ODRŽIVI RAZVOJ d.o.o., Varaždin (tada T7 VIS d.o.o., Varaždin) i tužitelja GRADA VARAŽDINA, nedvojbeno proizlazi da je tužitelj toga dana postao stranka toga Ugovora,

- da, suprotno drugotuženikovom shvaćanju, iz čl. 7. st. 3. toga Ugovora nedvojbeno proizlazi da se tužitelj 12. svibnja 2009. obvezao, najkasnije do 1. rujna 2009., doznačiti prvočuženiku avans u iznosu od 484.179,09 EUR-a,

- da su lokalni izbori za 17. svibnja 2009. raspisani 9. travnja 2009.,
- da pojedinačna vrijednost predmetnog Ugovora nedvojbeno premašuje 1.000.000,00 kn,

- da se ne može raditi o iznimkama iz čl. 10.c st. 1. Zakona o postupku primopredaje vlasti jer tužitelj, ponavlja se, do 12. svibnja 2009. uopće nije bio stranka predmetnog

Ugovora, a niti se radi o poslovima koji su mogli biti okončani do stupanja na dužnost novoizabranog gradonačelnika, uvezši u obzir trajanje predmetnog Ugovora od najmanje pet godina,

- da je stoga Dodatak Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljen 12. svibnja 2009., protivan odredbi čl. 10.c st. 1. Zakona o postupku primopredaje vlasti i, samim tim, ništetan primjenom čl. 10.c st. 2. toga Zakona.

I konačno, primjenom čl. 8. ZPP-a, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cijelokupnog postupka, sud je ocijenio da su svi pobijani ugovori ništeti i primjenom čl. 273. st. 2. i čl. 322. st. 1. ZOO-a jer iz izведенih dokaza, uvidom u isprave priwožene spisu te vještačenjem po vještaku za zaštitu okoliša, nedvojbeno proizlazi da je nedopuštena pobuda bitno utjecala na odluku barem jednog ugovaratelja da sklopi ugovor i da su to drugi ugovaratelji znali ili morali znati, pa da su pobijani ugovori i zbog toga bez učinka. Pritom ovaj sud dakako neće ulaziti u kaznenopravnu odgovornost ugovornih strana jer to nije predmet ovoga gradanskopopravnog postupka i jer je već činjenica da je neposredna pobuda ugovornih strana za sklapanje pobijanih ugovora bila pogodovanje drugotuženiku radi pribavljanja imovinske koristi odnosno omogućavanje drugotuženiku dobivanja predmetnog posla zbrinjavanja i obrade otpada bez provođenja propisanog postupka javne nabave ili koncesije, nedopuštena u smislu čl. 273. st. 2. i čl. 322. st. 1. ZOO-a, budući da navedeno proizlazi iz čl. 49. st. 2. Ustava Republike Hrvatske, čl. 164. st. 1. t. 8. mjerodavnog ZJN-a, čl. 4., čl. 11. do 13. i čl. 15. mjerodavnog ZKG-a ili čl. 55., čl. 56. i čl. 59. mjerodavnog Zakona o otpadu. Naime, postojanje takve pobude ugovornih strana za sklapanje pobijanih ugovora posredno i neposredno proizlazi iz sljedećih činjenica i dokaza:

- da je sud, na ranije detaljno opisani način, nedvojbeno utvrdio da u konkretnom slučaju nije postojala niti jedna od kumulativnih pretpostavki za primjenu odredbe čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, pa, samim tim, i da su pobijani ugovori sklopljeni bez prethodno provedenog postupka javne nabave, iako ga je naručitelj prema odredbama toga Zakona trebao provesti,

- da je sud, pod hipotetskom pretpostavkom da je opasnost od ekološkog akcidenta postojala, nedvojbeno utvrdio i da MBO nije žurni proces i da predmetna nabava od 24. prosinca 2008. (Ugovor o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije BREZJE, priložen na listovima 8 do 14 spisa) nije predstavljala adekvatan način postupanja za postizanje cilja žurnog sprječavanja nastanka štete jer se navedeno moglo adekvatnije i žurnije postići sljedećim mjerama: postavljanjem nepropusnih podloga i odvodnje s akumulacijom koja se redovito prazni, prekrivanjem otpada i ponovnim baliranjem puknutih bala, te ostalim mjerama koje je vještak Ratko Đorđević iznio na stranici 12 pisanog nalaza (list 1968 spisa),

- da je, osim toga, posve jasno da se zbrinjavanje novonastalog otpada u razdoblju od najmanje sljedećih pet godina, a moguće i duljim, koji će nastajati do otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom, kako to proizlazi iz čl. 2. st. 3. i čl. 7. st. 1. i 6. Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje broj 352/08, sklopljenog 24. prosinca 2008., izmijenjenog Dodatkom Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje, sklopljenim 12. svibnja 2009., ni na koji način ne može podvesti pod odredbu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a,

- da ni tužitelj niti prvočuženik godinama prije spornog razdoblja odnosno kraja 2008. godine nisu gotovo ništa konkretno poduzeli u pogledu legalizacije ili sanacije privremenog odlagališta otpada Brezje i postupanja po Rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog

uređenja i graditeljstva, Uprava za inspekcijske poslove, Područna jedinica Varaždin od 3. srpnja 2007. već je, štoviše, legalizacija odlagališta bila onemogućena sklapanjem Ugovora tužitelja s društvom Biotehnološki park Varaždin d.o.o., Zagreb od 25. studenoga 2005. godine, kako to proizlazi i iz priloženih isprava na listovima 1464 i 1465 te 1826 do 1848 spisa i, posljedično tome, neizdavanjem potrebnih dozvola prvočuženiku, iako je prvočuženik zatražio lokacijsku dozvolu još 2005. godinu, kako to proizlazi i iz zapisnika sa 109. sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održane 4. prosinca 2008. (list 864 spisa),

- da je drugotužnik nesporno dobio predmetni posao bez provođenja propisanih postupaka javne nabave ili dodjele koncesije odredbama ZJN-a, čl. 4., čl. 11. do 13. i čl. 15. mjerodavnog ZKG-a ili čl. 55., čl. 56. i čl. 59. mjerodavnog Zakona o otpadu,

- da je nevažno radi li se u konkretnom slučaju o odlaganju otpada u smislu čl. 3. ZKG-a, na što, međutim, jasno upućuje sam naziv i sadržaj predmetnog Ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje od 24. prosinca 2008. i što tvrdi tužitelj, ili o oporabi otpada u smislu Zakona o otpadu i Pravilnika o gospodarenju otpadom, što tvrdi drugotužnik, jer u oba slučaja treba provesti javno prikupljanje ponuda ili javni natječaj za davanje koncesije ili sklapanje ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, sukladno čl. 11. i čl. 15. mjerodavnog ZKG-a odnosno čl. 55. i čl. 56. mjerodavnog Zakona o otpadu, a što, ponavlja se, nesporno nije provedeno,

- da na to da se u konkretnom slučaju prvenstveno radilo o odlaganju komunalnog otpada u smislu čl. 3. ZKG-a, iako je pobijanim ugovorom obuhvaćena i oporaba otpada (što zapravo također ukazuje na proturječnost predmetne nabave jer je vještačenjem utvrđeno da MBO nije žurni proces), upućuje i tamošnja definicija odlaganja komunalnog otpada koja pod odlaganjem komunalnog otpada razumijeva obradivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na odlagališta komunalnog otpada te saniranje i zatvaranje odlagališta, na temelju posebnih propisa jer se u konkretnom slučaju nesporno i zasigurno radilo i o sanaciji i zatvaranju postojeće lokacije Brezje, te činjenica da je Gradsko poglavarstvo Grada Varaždina na otvorenom dijelu 111. sjednice održane 18. prosinca 2008., primjenom čl. 15., 55. i 56. Zakona o otpadu, donijelo odluku o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu koncesije za oporabu komunalnog otpada s područja Grada Varaždina (koja odluka, međutim, nikada nije provedena),

- da je Gradsko poglavarstvo Grada Varaždina, dakle, na otvorenom dijelu 111. sjednice održane 18. prosinca 2008. donijelo odluku o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu koncesije za oporabu komunalnog otpada s područja Grada Varaždina (koja odluka nikada nije provedena), a zatim na zatvorenom dijelu te sjednice odluku o sklapanju predmetnog Ugovora od 24. prosinca 2008., naloživši prvočuženiku sklapanje toga Ugovora, iako je u raspravi koja je prethodila donošenju toga Zaključka tadašnji zamjenik gradonačelnika tužitelja Ivan Mesek naveo da su se i njemu javili neki investitori, još nisu dali službene ponude, ali su spoominjali niže cijene (list 1201 spisa) i iako je na 109. sjednici Gradskog poglavarstva održanoj samo dva tjedna ranije, 4. prosinca 2008. tadašnji gradonačelnik tužitelja Ivan Čehok rekao da "Mislim da do 01.03. imamo vremena sve pripremiti, da se konačno počne sa rješavanjem bala. Vidjet ćemo na kraju koja će tehnologija. Inače, svaki tjedan imamo tu toliko zainteresiranih od Varaždinaca do Hrvata, do stranih. Jučer je Mikac neke dopelal. To više nemrete pratiti." (list 863 spisa),

- da iz navedenoga jasno proizlazi da su u sporno vrijeme postojale brojne zainteresirane osobe za dobivanje predmetnog posla,

- da vrijednost predmetnog posla, bez poreza na dodanu vrijednost, iznosi više od 125 milijuna kuna,

- da na pogodovanje drugotuženiku, osim svega navedenoga, ukazuje i službena zabilješka sa sastanka održanog 21. listopada 2008. u Fondu za zaštitu okoliša i energetsku

učinkovitost (listovi 273 i 274 spisa), posebice dijelovi u kojemu je tadašnji gradonačelnik tužitelja Ivan Čehok predložio "da se zbrinjavanje komunalnog otpada riješi zajedno s izgradnjom proizvodnih kompleksa Visa Varaždin i njegove energane" te u kojemu je tadašnji direktor drugotuženika Davor Patafla "priložio Prijedlog interventnog rješavanja problema baliranog otpada Grada Varaždina i smatrao da bi ga trebalo imati u vidu kod nalaženja rješenja o stvari koja se razmatra",

- da na pogodovanje drugotuženiku upućuje i sadržaj nacrta "Prijedloga načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" od 9. prosinca 2008. (listovi 128 do 135 spisa) u kojemu se na više mesta decidirano spominje drugotuženik, kao "partner za rješavanje problema bala" (točke 61. do 67.), i koji je stoga protivan i sadržaju rasprave i sadržaju Zaključaka donesenih na 109. sjednici Gradskog poglavarstva Grada Varaždina održanoj samo pet dana ranije, 4. prosinca 2008., ali koji je stoga sačinjen prije primitka dopisa Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 15. prosinca 2008. (list 124 spisa) na kojega se kao na razlog izuzetno hitne potrebe zbrinjavanja komunalnog otpada u sporno vrijeme poziva drugotuženik,

- da na pogodovanje drugotuženiku upućuje i protivljenje Upravnog odjela za komunalni sustav, urbanizam i zaštitu okoline Grada Varaždina od 17. prosinca 2008. drugotuženikovom prijedlogu ugovora od 16. prosinca 2008. zbog čak šesnaest, jasno i precizno navedenih, razloga (listovi 295 do 298 spisa),

- da na to upućuje i činjenica da je osnovni Ugovor sklopljen osam dana prije 1. siječnja 2009. kao dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZJN-a ("Narodne novine" broj 125/08) kojim je ukinuta mogućnost isključenja primjene ZJN-a pozivom na "žurno sprječavanje nastanka štete",

- da na pogodovanje drugotuženiku odnosno žurnost sklapanja pobijanog Ugovora od 24. prosinca 2008. ukazuje i zakašnjeli datum objave iz čl. 5. st. 3. ZJN-a, 29. prosinca 2008. godine (npr. listovi 302 do 304 spisa),

- da na navedeno upućuje i sadržaj zapisnika sa sjednice nadzornog odbora prvtotuženika održane 19. prosinca 2008. (listovi 571 do 577 spisa),

- da na pogodovanje drugotuženiku odnosno žurnost sklapanja pobijanog Ugovora od 24. prosinca 2008. ukazuje i činjenica da 24. prosinca 2008. odnosno prije 1. siječnja 2009. APO d.o.o., Zagreb još uopće nije bio predao tužitelju konačni tekst "Prijedloga načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina", kao temelj za sklapanje pobijanog Ugovora iz Zaključka Gradskog poglavarstva Grada Varaždina sa 111. sjednice održane 18. prosinca 2008., jer se to dogodilo 9. siječnja 2009. godine,

- da na to upućuje i činjenica da ni prvotno ugovoreni rokovi Ugovorom od 24. prosinca 2008., a, još manje, izmijenjeni rokovi Dodatkom Ugovoru o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada radi sanacije postojeće lokacije Brezje od 12. svibnja 2009. i Promemorijom dogovora od 17.03.2010. nisu omogućavali "žurno sprječavanje nastanka štete" u smislu čl. 5. st. 1. t. 15. mjerodavnog ZJN-a,

- da se cilj žurnog sprječavanja nastanka štete, pozivom na primjenu čl. 5. st. 1. t. 15. ZJN-a, po logici stvari, ne može postići izgradnjom pokretnog ili nepokretnog MBO postrojenja koje je u konačnici nesporno pušteno u rad 24. siječnja 2012. odnosno više od tri godine nakon sklapanja pobijanog ugovora,

- da se čak i u Planu sanacije lokacije "Brezje" na području Grada Varaždina uklanjanjem i obradom baliranog otpada s procjenom troškova društva APO d.o.o., Zagreb iz prosinca 2008. (listovi 546 do 563 spisa) na kojega se tijekom ovoga postupka pa tako i na ročištu na kojemu je zaključena glavna rasprava, kao na osnovni dokaz potrebe žurnog postupanja, pozivao drugotuženik, prilikom "opisa uklanjanja baliranog komunalnog otpada s lokacije Brezje i sanacije lokacije Brezje" (list 556 spisa), kao prve potrebne radnje, nakon

uzorkovanja i laboratorijske analize baliranog komunalnog otpada, u bitnom, navode izgradnja platoa na novoj lokaciji udaljenoj oko 500-700 m istočno od privremenog odlagališta Brezje koja je u sporno vrijeme bila u vlasništvu tužitelja i prijevoz kamionima baliranog komunalnog otpada na tu lokaciju, što je, prema tom Planu, trebao učiniti, i što se, pobijanim Ugovorom, obvezao učiniti prvotuženik, a ne drugotuženik, iz čega jasno proizlazi da je tužitelj, samo u suradnji s prvotuženikom, mogao provesti mjere za žurno sprječavanje nastanka štete, da je takva opasnost doista i postojala,

- da je tužitelj preuzeo obveze neposredno prema prvotuženiku, a posredno prema drugotuženiku na sebe, samo pet dana prije lokalnih izbora održanih 17. svibnja 2009., u trenutku kada to nije smio, sukladno Zakonu o postupku primopredaje vlasti,

- da drugotuženik ni u trenutku sklapanja Ugovora od 24. prosinca 2008. niti u trenutku sklapanja Dodatka I. Ugovora od 12. svibnja 2009. nije bio vlasnik zemljišta na kojem je naknadno izgradio MBO postrojenje već je i taj Ugovor između tužitelja i drugotuženika, ovaj put o kupoprodaji i zamjeni nekretnina, sklopljen neposredno prije održavanja lokalnih izbora 2009. godine, 15. svibnja 2009., dakle, samo dva dana prije održavanja izbora, iako tada nije smio biti sklopljen, sukladno Zakonu o postupku primopredaje vlasti,

- da je i Promemorijom dogovora od 17.03.2010. tužitelj, u bitnom, samo preuzeo dodatne obveze prema drugotuženiku te su ponovno prolongirani rokovi za ispunjenje obveza drugotuženika,

- da na pogodovanje drugotuženiku radi pribavljanja imovinske koristi odnosno omogućavanje drugotuženiku dobivanja predmetnog posla zbrinjavanja i obrade otpada bez provođenja propisanog postupka javne nabave ili dodjele koncesije upućuje i sadržaj optužnice potvrđene rješenjem Županijskog suda u Zagrebu broj KOV-US-60/12 od 6. prosinca 2012. (listovi 1216 do 1410 spisa).

Ostale priložene dokaze sud nije posebno analizirao jer drži da nisu važni za konačan ishod ovoga spora i to iz razloga jer je sud, na temelju, u obrazloženju ove djelomične presude izloženih činjenica i dokaza, nedvojbeno utvrdio sve odlučne činjenice za konačan ishod ovoga spora u pogledu tužbenog zahtjeva naznačenog u izreci ove, djelomične presude. Osim toga, veći dio tih dokaza pa tako npr. "Prijedlog načina interventne obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina" društva APO d.o.o., Zagreb (listovi 128 do 135 spisa), Elaborat društva IPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., Zagreb o utjecaju na okoliš odloženog baliranog otpada na lokaciji "Brezje" Varaždin iz rujna 2010. (listovi 493 do 545 spisa), dopis zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Varaždina od 4. studenoga 2008. (list 593 spisa), Studiju utjecaja na okoliš SPP d.o.o., Varaždin iz srpnja 2005. s prilozima (listovi 1562 do 1678 spisa) i, posebice detaljno, Stručno mišljenje Karla Harathera o potencijalu ugrožavanja čovjeka i okoliša od 18. rujna 2012., sudski vještak Ratko Đorđević je detaljno ocijenio i analizirao u pisanim i usmenim nalazu i mišljenju pa sud može samo ponoviti da se slaže i s tim ocjenama i analizama imenovanog sudskog vještaka.

Preostale predložene dokaze, posebice one koje je drugotuženik predložio izvesti u podnesku od 29. travnja 2014. i na ročištu održanom 8. svibnja 2014., sud također nije izveo jer je na opisani način, pa tako i na temelju nalaza i mišljenja sudskog vještaka Ratka Đorđevića, nedvojbeno utvrdio sve odlučne činjenice za konačan ishod ovoga dijela spora pa bi izvođenje daljnjih dokaza bilo suvišno i samo bi prouzročilo odugovlačenje ovoga dijela postupka i nastanak dodatnih, nepotrebnih troškova.

Dakle, sud je, na temelju svih navedenih činjenica i dokaza nedvojbeno zaključio da se tužitelj u konkretnom slučaju osnovano poziva na razloge ništetnosti pobijanih ugovora propisane:

- čl. 164. st. 1. t. 8. ZJN-a,
- čl. 10.c st. 2. Zakona o postupku primopredaje vlasti, te
- čl. 273. st. 2. i čl. 322. st. 1. ZOO-a u vezi sa čl. 49. st. 2. Ustava Republike Hrvatske, čl. 164. st. 1. t. 8. mjerodavnog ZJN-a, čl. 4., čl. 11. do 13. i čl. 15. mjerodavnog ZKG-a ili čl. 55., čl. 56. i čl. 59. mjerodavnog Zakona o otpadu jer je neposredna pobuda ugovornih strana za sklapanje pobijanih ugovora bila pogodovanje drugotuženiku radi pribavljanja imovinske koristi odnosno omogućavanje drugotuženiku dobivanja predmetnog posla zbrinjavanja i obrade otpada bez provođenja propisanih postupaka javne nabave ili javnog prikupljanja ponuda i javnog natječaja za dodjelu koncesije ili sklapanje ugovora o povjeravanju komunalnih poslova i jer su stoga svi ugovaratelji za takvu pobudu znali ili morali znati.

Zato je sud odlučio kao u izreci.

Što se tiče odluke o trošku, sud do donošenja potpune presude u povodu tužbenog zahtjeva ne može donijeti odluku o trošku jer ne može unaprijed, prije provođenja dokaza vještačenjem, znati hoće li odnosno, ako hoće, u kojem dijelu će i protiv koga, tužitelj uspjeti s preostalim dijelom tužbenog zahtjeva na isplatu.

U Varaždinu 18. lipnja 2014.

SUDAC
Radovan Raduka, v.r.
Za točnost отправка – ovlašteni službenik
Uradnik

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove djelomične presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od osam dana od primitka prijepisa djelomične presude. Žalba se podnosi putem ovoga suda Visokom trgovačkom sudu RH u tri istovjetna primjerka.

DNA:

1. Strankama na ročištu radi uručenja presude